

EUROBAROMETRAS 2004.1

Apklausa: 2004 m. vasario ir kovo mėn.

Skelbiama: 2004 m. liepos mėn.

ŠALIES ATASKAITA: LIETUVA

Tyrimą Lietuvoje atliko UAB „Baltijos tyrimai“

Ataskaitą parengė Dr. Rasa Ališauskienė

Projekto koordinatorius: The Gallup Organization, Vengrija (Gergely HIDEG)

Turinys

Turinys	2
Įvadas	3
1. Lietuva stojant į Europos Sąjungą	3
1.1 Požiūris į įvairias gyvenimo sritis	4
1.2 Svarbiausios Lietuvos problemos	11
1.3 Pasitikėjimas įvairiomis institucijomis	12
2. Informacija apie Europos Sąjungą	14
2.1 Įsivaizduojamas ir realus informuotumo lygis	14
Europos Sąjunga: realus informuotumo lygis	15
Informuotumas apie stojimą, plėtrą	16
2.2 Informacijos apie Europos Sąjungą šaltiniai	17
Europos Sąjunga nacionalinės žiniasklaidos akiratyje	18
2.3 Europos Sąjungos institucijos	20
3. Požiūris į narystę Europos Sąjungoje	21
Paramos narystei dinamika	21
Narystės Europos Sąjungoje privalumų lūkesčiai	22
Požiūris į Europos Sąjungos politiką	23
4. Europos samprata	24
4.1 Europos Sąjungos įvaizdis	24
Žinios apie Europos Sąjungą ir narystės pranašumus	25
Europos Sąjungos vaidmuo	25
Abejonės dėl narystės Europos Sąjungoje	26
Europos Sąjungos biudžetas	27
4.2 Europietiškas identitetas	28
5. Europos Sąjungos institucinė reforma	29
Apklaustųjų charakteristika	33
Priedas 1	34
Klausimynas	36

Įvadas

Šalių kandidačių Eurobarometras (CC-EB) skirtas tirti valstybių, šiemet tapusių Europos Sąjungos narėmis, gyventojų nuomonę. Šis tyrimas yra toks pat, kaip ir standartinis Eurobarometras, naudojamas senosiose Europos Sąjungos valstybėse. Kandidačių Eurobarometras kiekvienoje šalyje tyrė paramą narystei Europos Sąjungoje bei nuostatas įvairiais Europai svarbiais klausimais.

Ši ataskaita remiasi 2004 m. vasario ir kovo mėnesiais atliktos 13 šalių (Bulgarijoje, Čekijoje, Estijoje, Kipre, Latvijoje, Lenkijoje, Lietuvoje, Maltoje, Rumunijoje, Slovakijoje, Slovėnijoje, Turkijoje ir Vengrijoje) gyventojų apklausos rezultatais.

Eurobarometro tyrimai Lietuvoje atliekami nuo 1991 metų ir visus keturiolika metų juos atliko „Baltijos tyrimai“.

1. Lietuva stojant į Europos Sąjungą

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, beveik dešimtį metų šalies gyventojai buvo laikomi vienais iš didžiausių Europos skeptikų ir pesimistų. Per pastaruosius trejus metus situacija pasikeitė: lietuviai tapo ne tik didžiausi optimistai tarp trijų Baltijos šalių, bet ir viena iš labiausiai optimistiškai į ateitį žiūrinčių Europos tautų. Ekonomikos augimas, išsivadavimas iš nuolatinių iš Rytų kylančių grėsmių ir viltys sukurti geresnį gyvenimą skatina ne tik pozityviau žvelgti į ateitį, bet ir imtis asmeninės iniciatyvos.

Šio tyrimo rezultatai patvirtina lietuvių optimizmą, pasitinkant šalies narystę Europos Sąjungoje. Kita vertus, daugelis lūkesčių ir vertinimų yra grindžiami greičiau emocijomis, nei racionali įvairių argumentų analize.

Po ganėtinai ramių penkerių šalies raidos metų, praėjusių metų rudenį Lietuvą ištiko politinė krizė – vadinamasis prezidentinis skandalas, trukęs nuo 2003 m. lapkričio iki 2004 m. vasaros, kurio rezultatas – Prezidento pašalinimas iš pareigų. Visą šį pusmetį visuomenė ir politikai daugiausiai dėmesio skyrė politinių klausimų sprendimui, o integracijos klausimai buvo nustumti į antrą planą. Kita vertus, politinės peripetijos beveik neturėjo įtakos ūkio augimui ir kasdieniam žmonių gyvenimui, tad ir gyventojų nuostatos svarbiausiais ekonominiais, socialiniais bei tarptautiniais klausimais kito nedaug.

Spartus ekonomikos augimas buvo vienas iš svarbiausių veiksnių, darančių įtaką gyventojų viltims ir lūkesčiams. Tam tikrą nuostatą į narystę Europos Sąjungoje korekciją padarė žymus būtiniausių prekių kainų šuolis gegužės mėnesį, ką tik įstojus į Europos Sąjungą, tačiau tai įvyko jau po to, kai buvo atliktas analizuojamas tyrimas.

Atgavus Nepriklausomybę, Lietuvoje atkurta daugpartinė politinė sistema, gyventojai dalyvavo vietos savivaldos, Seimo, Prezidento ir Europarlamento rinkimuose. Šiuo metu Lietuvoje yra registruotos 37 politinės partijos.

Daugiau nei 80% žmonių priklauso privačiam kapitalui. Tyrimai rodo, kad dauguma gyventojų pritaria laisvos rinkos ekonomikos kūrimui ir remia demokratinę politinę sistemą.

Remiantis gyventojų vertybių tyrimais, posovietiniame Lietuvos gyvenimo laikotarpyje būtų galima išskirti bent du svarbius etapus:

Iki maždaug 1992 metų pabaigos politiniai klausimai aiškiai vyravo Lietuvos gyventojų sąmonėje. Dauguma lietuvių rėmė kovą už šalies nepriklausomybę ir tarptautinį pripažinimą. Šios vertybės buvo suvokiamos kaip tikslai, o ne priemonės geresniam gyvenimui pasiekti (terminalinės, o ne instrumentinės vertybės). Šiuo laikotarpiu vyravo stipri orientacija į kolektyvinius veiksmus, o socialinė ir ideologinė visuomenės fragmentacija buvo nežymi.

Po 1992 –ųjų, Lietuvai sulaukus tarptautinio pripažinimo, gyventojų dėmesys nukrypo nuo tarptautinės politikos ir politinių tikslų prie vidaus ekonominių ir socialinių problemų. Socialiniai skirtumai žymiai išaugo, išryškėjo ideologiniai atskirų visuomenės grupių skirtumai. Visuomenėje atsirado didelė socialinė įtampa. Lietuva, kaip ir Latvija bei Estija, jau ankstyvuoju nepriklausomybės laikotarpiu pareiškė politinę valią tapti Europos Sąjungos ir NATO nare.

Požiūris į narystę Europos Sąjungoje taip pat kito keliais etapais. 1990-1995 metų laikotarpiu visuomenės nuostatos šiuo klausimu daugiausiai rėmėsi emociniais argumentais. Europos Sąjunga buvo vertinama kaip politinis ir saugumo garantas prieš suvokiamą Rusijos grėsmę bei kaip socialinio ir ekonominio saugumo garantas. Šiuo laikotarpiu gyventojai labai palaikė Lietuvos narystę Europos Sąjungoje, tačiau sunkiai galėjo tą paramą pagrįsti racionaliais argumentais. Svarbiausias paramos motyvas buvo siekis politiškai priklausyti Vakarams.

Antrajame etape gyventojų parama narystei ES sumažėjo, išaugo “neapsisprendusių” piliečių skaičius ir narystės priešininkų dalis visuomenėje. Ir šiuo laikotarpiu vyravo emocijos: gyventojai suprato, kad narystė ES nėra per naktį įgyvendinamas projektas, stojimo laikotarpis bus ilgas ir sunkus. Kiekvieną kartą, kai Lietuva nebūdavo minima tarp stoti į ES kviečiamų šalių, visuomenės parama narystei sumažėdavo. Kai naujienos iš Briuselio būdavo palankesnės, parama padidėdavo.

Trečiuoju periodu, pradedant 2001 metais, didesnę svorį visuomenės nuomonėje pradėjo įgyti informacija, narystės privalumų ir trūkumų lyginimas. Šiuo laikotarpiu lietuviai tapo narystės Europos Sąjungoje šalininkų lyderiai ne tik tarp Baltijos šalių, bet ir tarp visų naujų valstybių narių (toliau tekste NVN).

1.1 Požiūris į įvairias gyvenimo sritis

Lietuvos gyventojai, žvelgdami į ateitį, yra “atsargūs optimistai”. Pastaraisiais metais žiniasklaidoje nuolat pasirodantys Lietuvos ekonominio augimo vertinimai ir palankios vystymosi prognozės duoda pagrindą žmonėms tikėtis geresnio gyvenimo ir ateityje. Tokie lūkesčiai visų pirma yra siejami su šalies ekonomikos augimu apskritai, tuo tarpu savo asmeninės finansinės perspektyvos požiūriu Lietuvos gyventojai atsargesni. Būtina pastebėti, kad Lietuvos gyventojų lūkesčiai, tiek kalbant apie Lietuvos perspektyvas, tiek ir apie savo asmeninį gyvenimą, yra labiau optimistiniai, nei naujųjų valstybių narių apskritai. Didžiausi skirtumai stebimi vertinant šalies ekonomikos perspektyvas – daugiau nei pusė naujųjų valstybių narių gyventojų šiuo požiūriu yra pesimistai ir mano, kad jų šalyse ekonominė padėtis artimiausiu metu blogės, tuo tarpu Lietuvoje šiuo metu pesimistai sudaro tik ketvirtadalį gyventojų.

Lyginant Lietuvos gyventojų lūkesčius su kitų Europos Sąjungos valstybių gyventojų lūkesčiais, matyti, kad kitose šalyse žmonės optimistiškiau žiūri į savo asmenines perspektyvas, nei į savo šalies progresą, tuo tarpu lietuviai pažangą dažniau sieja su šalies vystymusi.

1 lentelė

Kokius lūkesčius Jūs siejate su artimiausiais dvylika mėnesių: ar artimiausi dvylika mėnesių, Jūsų manymu, bus geresni, blogesni ar tokie pat, kalbant apie ... (%)

<i>Jūsų gyvenimą bendrai</i>	Tokie patys	Blogesni	Geresni	Nežino
Lietuva	48	16	29	6
Naujosios valstybės narės (NVN – 10)	42	31	22	5
Visos Europos Sąjungos šalys (ES – 25)	49	17	31	4

<i>Ekonominę padėtį šalyje</i>	Tokie patys	Blogesni	Geresni	Nežino
Lietuva	32	24	32	12
(NVN – 10)	24	52	16	9
(ES – 25)	32	44	17	6

<i>Jūsų šeimos finansinę padėtį</i>	Tokie patys	Blogesni	Geresni	Nežino
Lietuva	44	22	23	10
(NVN – 10)	41	39	15	5
(ES – 25)	52	24	21	4

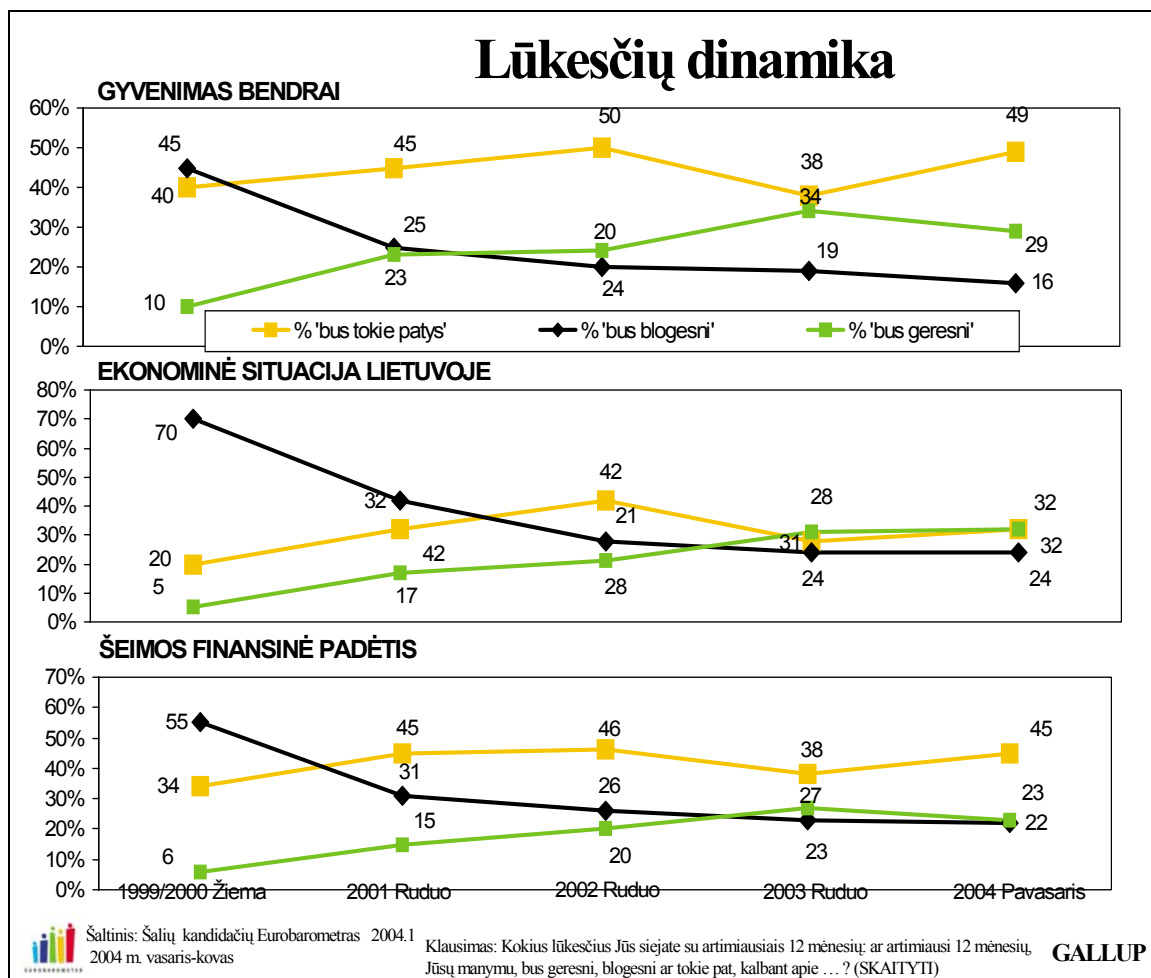
<i>Įsidarbinimo galimybes savo šalyje</i>	Tokie patys	Blogesni	Geresni	Nežino
Lietuva	36	22	26	16
(NVN – 10)	27	48	15	10
(ES – 25)	30	48	15	7

<i>Jūsų asmenines galimybes rasti darbą</i>	Tokie patys	Blogesni	Geresni	Nežino
Lietuva	37	23	18	22
(NVN – 10)	52	18	12	18
(ES – 25)	60	10	21	9

Kalbant apie visas gyvenimo sritis, kurios buvo matuojamos lūkesčių požiūriu, matyti, kad Lietuvos gyventojai šiuo metu yra didesni optimistai, nei kitų naujų valstybių narių gyventojai. Ir šiuo požiūriu jie geriau vertina šalies situaciją, nei savo asmenines perspektyvas, tuo tarpu kitų naujų valstybių narių gyventojai yra didesni optimistai vertindami savo asmenines perspektyvas, nei savo šalių ateitį.

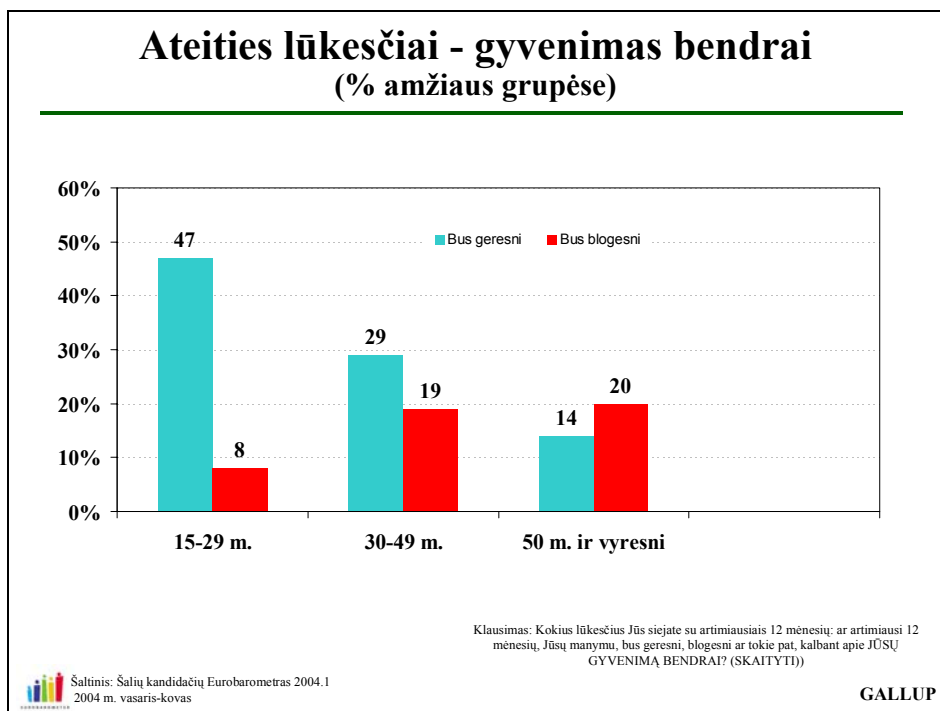
Per ketverius metus Lietuvos gyventojų optimizmas, žvelgiant į ateitį, augo. Jei prieš ketverius metus dauguma gyventojų manė, kad po metų ekonominė situacija bei jų finansinė padėtis blogės, tai dabar tokių liko tik ketvirtadalis. Optimistų dalis per visus ketverius metus nuosekliai didėjo. Pažymėtina, kad vertinant šalies ekonomikos perspektyvas, šįmet optimistų skaičius pirmą kartą susilygino su „atsargių“ („nepakis“) skaičiumi.

Nežymus optimizmo sumažėjimas nuo 2003 m. rudens vertinant gyvenimo apskritai perspektyvas, manyčiau, visų pirma yra susijęs su šį rudenį - žiemą Lietuvoje dominavusiu „prezidentiniu“ skandalu. Būtent politinės peripetijos šešis mėnesius buvo svarbiausias visuomenę jaudinęs klausimas, o visi kitų gyvenimo sričių klausimai buvo vertinami šio skandalo kontekste.

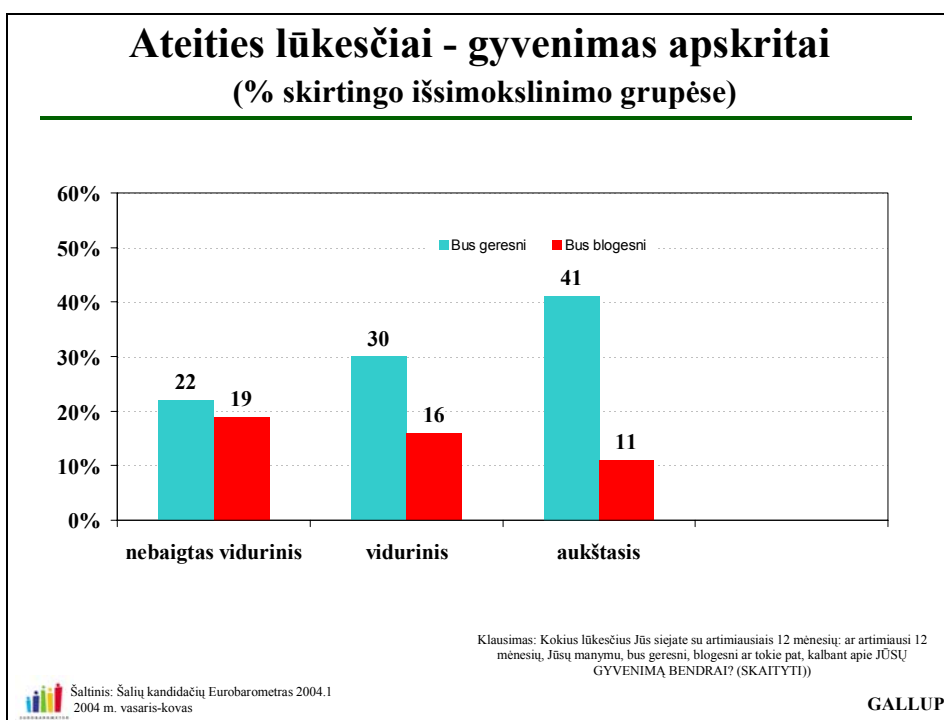
1 grafikas

Analizuojant skirtingų socialinių grupių lūkesčius, matyti, kad labiausiai juos diferencijuoja amžius, išsimokslinimas ir pajamos. Jaunimas visais klausimais į ateitį žiūri daug optimistiškiau, nei vyresni žmonės. Tarp jaunesnių nei 30 metų Lietuvos gyventojų beveik pusė tiki, kad ateinantys metai bus geresni (tuo tarpu tarp vyresnių nei 50 m. tik kas septintas yra optimistas).

2 grafikas

Perspektyvos labai priklauso ir nuo išsimokslinimo: aukštąjį išsimokslinimą įgiję lietuviai ateitį mato daug šviesiau, nei žemesnį išsimokslinimą turintys žmonės.

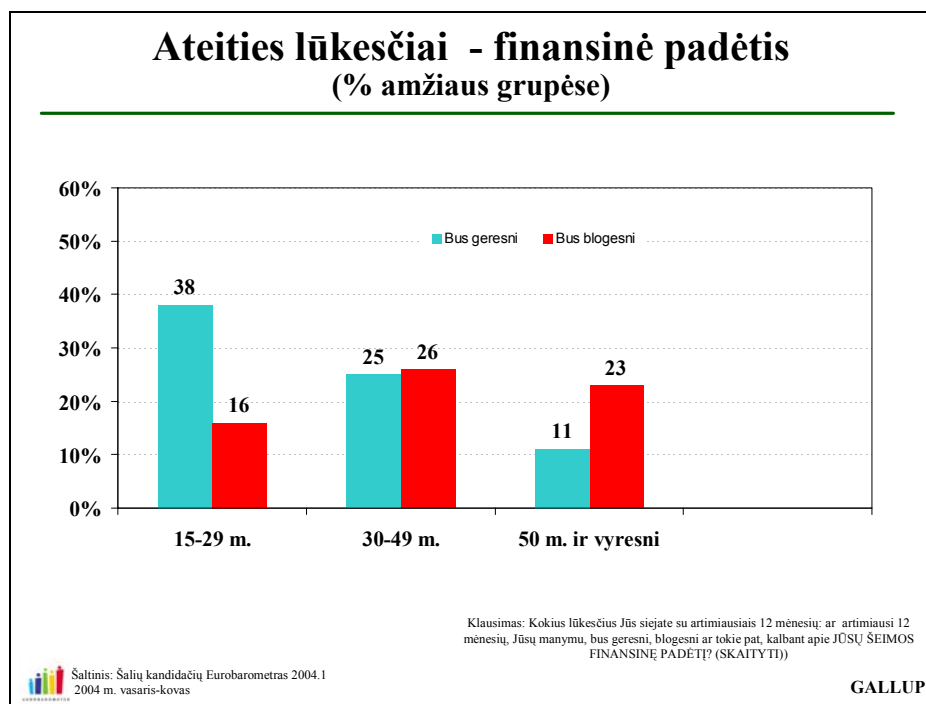

3 grafikas

Asmeninių perspektyvų vertinimas taip pat labai susijęs su amžiumi bei dabartine finansine padėtimi.

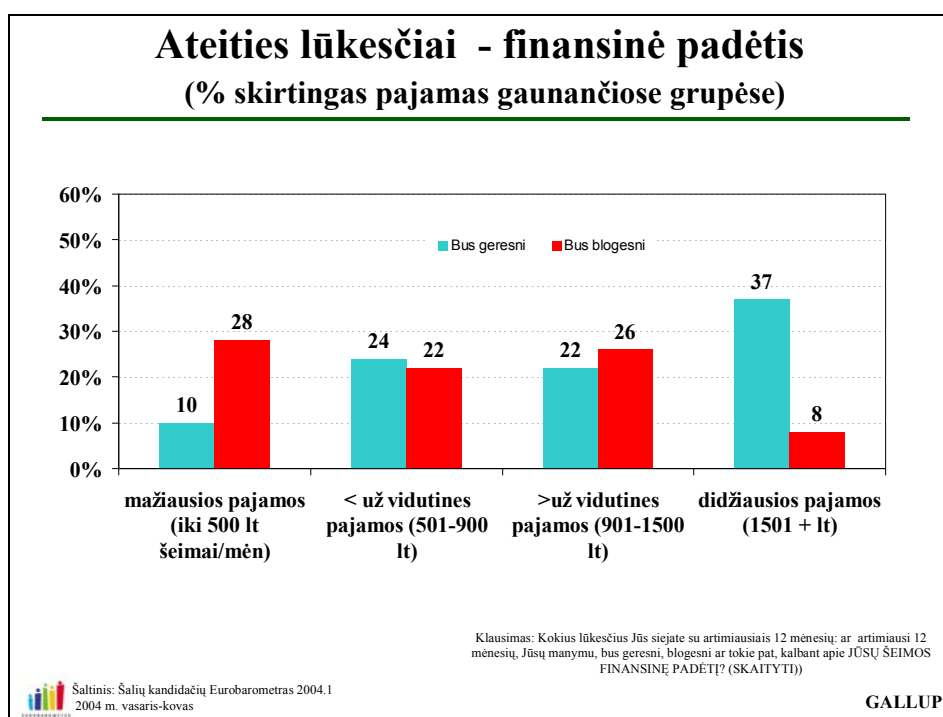
Jaunimas visų pirma savo lūkesčius sieja su narystės Europos Sąjungoje atveriamomis perspektyvomis ir tikisi ženklaus gyvenimo pagerėjimo. Vidutinio amžiaus žmonės pasidalija į dvi

apylyges dalis: turintys aukštesnį išsimokslinimą ir didesnes pajamas yra optimistai, tuo tarpu neturtingesni, mažiau išsimokslinę – pesimistai. Vyresni nei penkiasdešimties metų Lietuvos gyventojai dažniausiai nesitiki gyvenimo pagerėjimo, tačiau jų lūkesčiai dažnai yra siejami su jų vaikų ir anūkų geresne ateitimi Europos Sąjungoje.

4 grafikas

Kuo geresnė dabartinė finansinė žmogaus padėtis, tuo šviesiau jis vertina ateitį. Kita vertus, tokie dideli ateities perspektyvų vertinimo skirtumai atspindi ir bendrą naujų valstybių narių problemą: nemažėjančią didžiulę socialinę diferenciaciją ir su ja susijusį labiausiai socialiai pažeidžiamų grupių pesimizmą.

5 grafikas

2 lentelė

Asmeninė padėtis lyginant su buvusia prieš penkerius metus

	Pagerėjo	Nepakito	Pablogėjo	NN
Lietuva	24	40	33	3
NVN – 10	24	30	44	2
ES – 25	31	35	32	1

Suvokiami asmeninės padėties per paskutinius penkerius metus pokyčiai Lietuvoje mažiau neigiami, nei kitose naujosiose ES narėse. Lietuviai dažniau nei kaimynai teigia, kad jų asmeninė padėtis liko nepakitusi. Nors pagerėjimą pajuto ketvirtadalis gyventojų (kaip ir kitose NVN), tačiau Lietuvoje mažiau žmonių teigia, kad jų asmeninė padėtis pablogėjo. Šie vertinimai atitinka tendencijas, kurias stebime analizuodami ateities lūkesčius – lietuviai nusiteikę optimistiškiau, nei kaimynai.

Lygindami Lietuvos gyventojų ir visų kitų ES šalių gyventojų vertinimus, matome, kad senosiose ES narėse yra daugiau, nei naujosiose vertinančių pastarųjų metų pokyčius kaip teigiamus.

Vyrai ir moterys pastarųjų penkerių metų pokyčius asmeniniame gyvenime vertina vienodai. Didžiausi skirtumai – skirtingo amžiaus žmonių vertinimuose (tarp jaunesnių nei 30 metų žmonių pagerėjimą pajuto 37%, tarp 30-49 m. – 28%, o tarp vyresnių nei 50 m. – 12%); skirtingas pajamas gaunančių žmonių (neturtingiausioje grupėje pagerėjimą pajuto 9%, pablogėjimą – 46%, turtingiausioje grupėje atitinkamai pagerėjimą pajuto 57%, pablogėjimą – 12%).

Skiriasi ir miesto bei kaimo gyventojų vertinimai: miestiečiai (ypač didmiesčių gyventojai) dažniau, nei kaimo žmonės, pastebi pagerėjimą (atitinkamai 28% ir 18%). Tokie tyrimo rezultatai sutampa su ekonominės ir socialinės raidos tendencijomis: per nepriklausomybės metus gyvenimo lygio skirtumai tarp kaimo ir miesto didėjo, ir žmonės juos puikiai jaučia "savo kišenėje".

Išsimokslinimo lygis daro įtaką ir gyvenimo kokybei: aukštąjį išsimokslinimą turintys lietuviai dažniau pastebi savo gyvenimą gerėjant nei žemo išsimokslinimo žmonės.

Lietuvos gyventojų lūkesčiai labiau panašūs į bendrą ES šalių vertinimą, nei į NVN gyventojų nuotaikas. Lietuviams būdingas mažesnis pesimizmas, nei kaimynams. Nors optimistų šiuo požiūriu Lietuvoje yra tiek pat, kiek ir kaimyninėse šalyse (trečdalis gyventojų), tačiau pesimistų, manančių, kad asmeninis gyvenimas per artimiausius penkerius metus blogės, Lietuvoje mažiau.

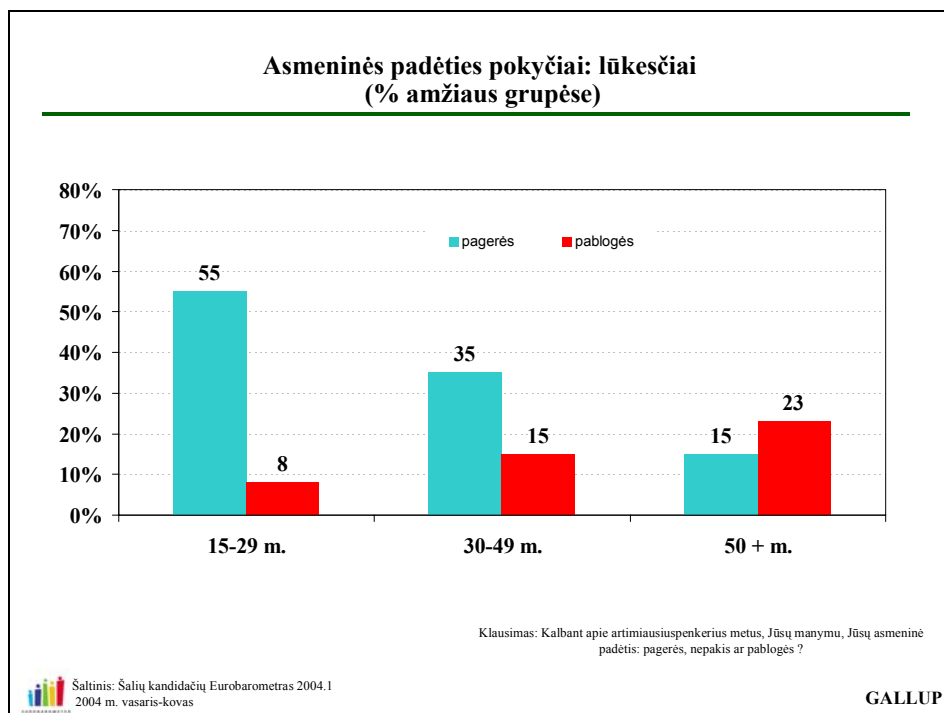
3 lentelė

Lūkesčiai asmeninės padėties atžvilgiu per artimiausius penkerius metus

	Pagerės	Nepakis	Pablogės	NN
Lietuva	34	33	16	17
NVN – 10	33	30	23	14
ES – 25	38	37	17	8

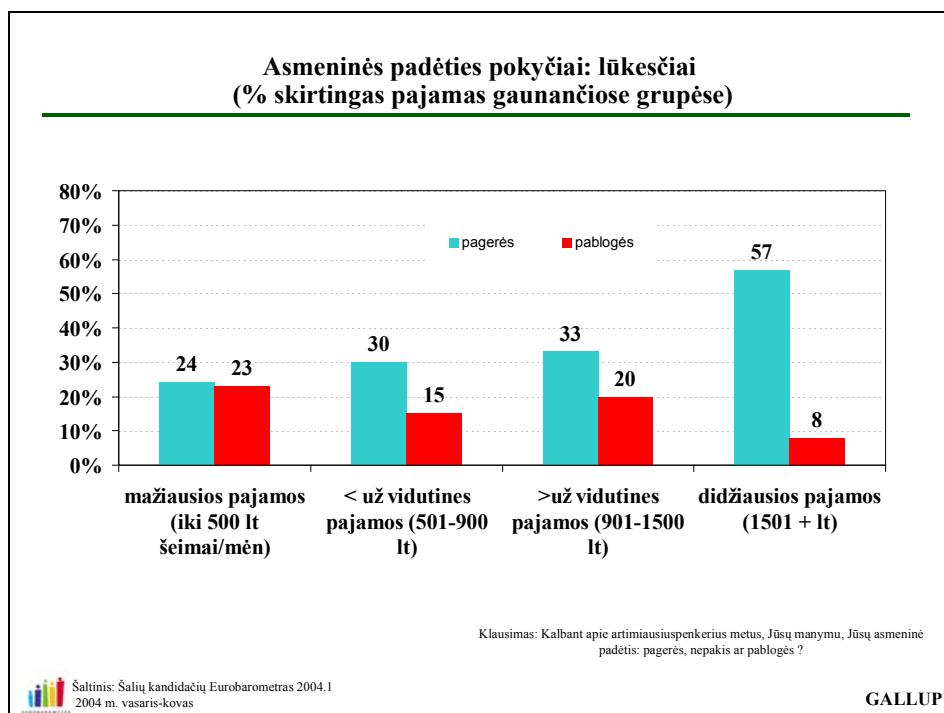
Kaip ir pastarųjų penkerių metų patirties atveju, ateities lūkesčiai labiausiai priklauso nuo amžiaus bei finansinės padėties šiuo metu.

Jaunimas ateitį piešia optimistinėmis spalvomis, tarp priešpensijinio ir pensijinio amžiaus žmonių yra daugiau pesimistų, nei optimistų. Kita vertus, nors vidutinio amžiaus žmonės dažniau teigia, kad per praėjusius penkerius metus jų padėtis blogėjo (34%), tačiau, žvelgdami į ateitį, jie dažniau yra optimistai (35%), nei pesimistai (15%). Pastaraisiais metais atliktų Lietuvos gyventojų apklausų rezultatų analizė rodo, kad optimizmas ateities atžvilgiu dažniausiai yra susijęs su dviem veiksniais: augančia Lietuvos ekonomika (per žiniasklaidos prizmę) bei perspektyvomis, kurių tikimasi iš narystės Europos Sąjungoje.

6 grafikas

Didžiausias pajamas gaunantys žmonės į ateitį žiūri optimistiškai: 57% iš jų pokyčius per praėjusius penkerius metus vertina palankiai, ir tiek pat tikisi pažangos iš ateinančio penkmečio. Vidutinės pajamas gaunantys Lietuvos gyventojai, nors praėjusių penkerių metų pokyčius dažniau vertina kaip neigiamus, nei kaip teigiamus, į ateitį linkę žiūrėti optimistiškai (dažniau tikisi pagerėjimo, nei pablogėjimo). Net ir neturtingiausi gyventojai ateities atžvilgiu nėra pesimistai: nors pagerėjimą per penkerius metus pajuto tik kas dešimtas iš jų, per ateinančius penkerius metus pagerėjimo tikisi kas ketvirtas.

7 grafikas

1.2 Svarbiausios Lietuvos problemos

Per visą nepriklausomybės laikotarpį nuo 1990 –ųjų Lietuvos žmonės teigė, kad svarbiausia šalies problema yra žemas gyvenimo lygis ir situacija darbo rinkoje (tiek aukštas nedarbo lygis, tiek netikrumas, kad praradus darbą, pavyks jį susirasti). Tiesa, 2003 m. rudenį – 2004 m. pavasarį visuomenėje pirmą kartą dominavo politiniai klausimai (Prezidento skandalas ir apkalta), tačiau šis pokytis buvo situacinis ir neilgalais. Pastaruoju metu, nors Lietuvos ekonomikos augimas yra vienas didžiausių pasaulyje, nedarbas ir gyvenimo lygis, pasak gyventojų, išlieka dominuojančiomis šalies problemomis.

Ir šio tyrimo rezultatai patvirtina tą pačią tendenciją: nedarbas laikomas svarbiausia Lietuvos problema. Ši problema dominuoja tiek bendrai visų Europos Sąjungos šalių gyventojų atsakymuose, tiek ypač – naujosiose narėse. Kita vertus, tiek ES apskrityse, tiek naujosiose narėse antroje vietoje yra problemos, susijusios su ekonomine situacija, tuo tarpu Lietuvos gyventojams ji yra trečioji pagal svarbą. Mažesnė šio klausimo reikšmė sutampa su bendru dabartinės situacijos vertinimu ir optimistiniu Lietuvos gyventojų požiūriu į ateitį.

Lietuvos gyventojai į antrą vietą iškelia nusikalstamumo klausimą – jis laikomas aktualesniu, nei kaimyninėse šalyse. Teigti, kad realus nusikalstamumo lygis Lietuvoje didesnis, nei kaimyninėse šalyse, negalima, tačiau šio klausimo svarba žmonių sąmonėje, mūsų nuomone, atspindi bent du veiksnius: žiniasklaidos įtaką ir saugumo bei stabilumo poreikį. Lietuvos žiniasklaidoje nusikalstamumo temos užima labai daug vietos (tiek spaudoje, tiek televizijoje ir radijuje). Tyrimų duomenys rodo, kad Lietuvos gyventojai padėtį šioje srityje blogiau vertina nacionaliniu lygiu, nei savo asmeninės patirties ar gyvenamosios vietovės lygiu, o pagrindiniu informacijos šaltiniu apie kriminogeninę situaciją nurodo žiniasklaidą. Kita vertus, mažėjant nerimui dėl ekonominio stabilumo, daugiau dėmesio kreipiamą į fizinį ir nuosavybės saugumą.

Svarbu pažymėti, kad Lietuvos gyventojai daug didesne problema, nei kitų ES šalių gyventojai, laiko mokesčius. Lietuvos gyventojams ši problema yra ketvirta pagal svarbą, tuo tarpu NVN ji užima septintą, ES apskrityse – aštuntą vietą. Reikėtų pažymėti, kad Lietuvos gyventojai, vertindami šios srities svarbą, dažniausiai turi omenyje mokesčius už komunalines paslaugas.

Lietuvos gyventojams mažiau, nei kitų naujųjų valstybių narių gyventojams, problemų kelia sveikatos apsaugos sistema bei švietimo sistema.

4 lentelė

Svarbiausios šiuo metu Lietuvai iškylančios problemos						
Lietuva, vieta	Problemos	Lietuva (%)	NVN (%)	ES-25 (%)	NVN vieta	ES-25 vieta
1	Nedarbas	52	61	47	1	1
2	Nusikalstamumas	35	23	25	4	3
3	Ekonominė situacija	27	35	27	2	2
4	Mokesčiai	24	8	8	7	8
5	Kylančios kainos/infliacija	22	19	19	5	4
6	Sveikatos apsaugos sistema	12	25	17	3	5
7	Pensijos	9	9	10	6	7
8	Švietimo sistema	6	3	5	9	9
9	Aprūpinimas būstu	3	4	4	8	10
10	Terorizmas	2	2	13	10	6
10	Aplinkos apsauga	2	2	3	10	11
10	Imigracija	2	2	13	10	6
10	Kita (NESKAITYTI)	2	1	1	11	13
11	Viešasis transportas	1	1	2	11	12
11	Gynyba / Užsienio politika	1	1	2	11	12

ES šalių, ypač senbuvų, gyventojams daug aktualesni, nei Lietuvos ir kitų naujųjų narių gyventojams, atrodo terorizmo ir imigracijos klausimai (ES jie užima atitinkamai 6 vietą, o Lietuvoje ir NVN – 10 vietą).

Atskirose demografinėse grupėse skiriasi keleto sričių svarbos vertinimas: pensijinio amžiaus žmonės, suprantama, dažniau nei jaunesni pabrėžia pensijų ir sveikatos apsaugos klausimus, o jaunimas – švietimo sistemos klausimus.

1.3 Pasitikėjimas įvairiomis institucijomis

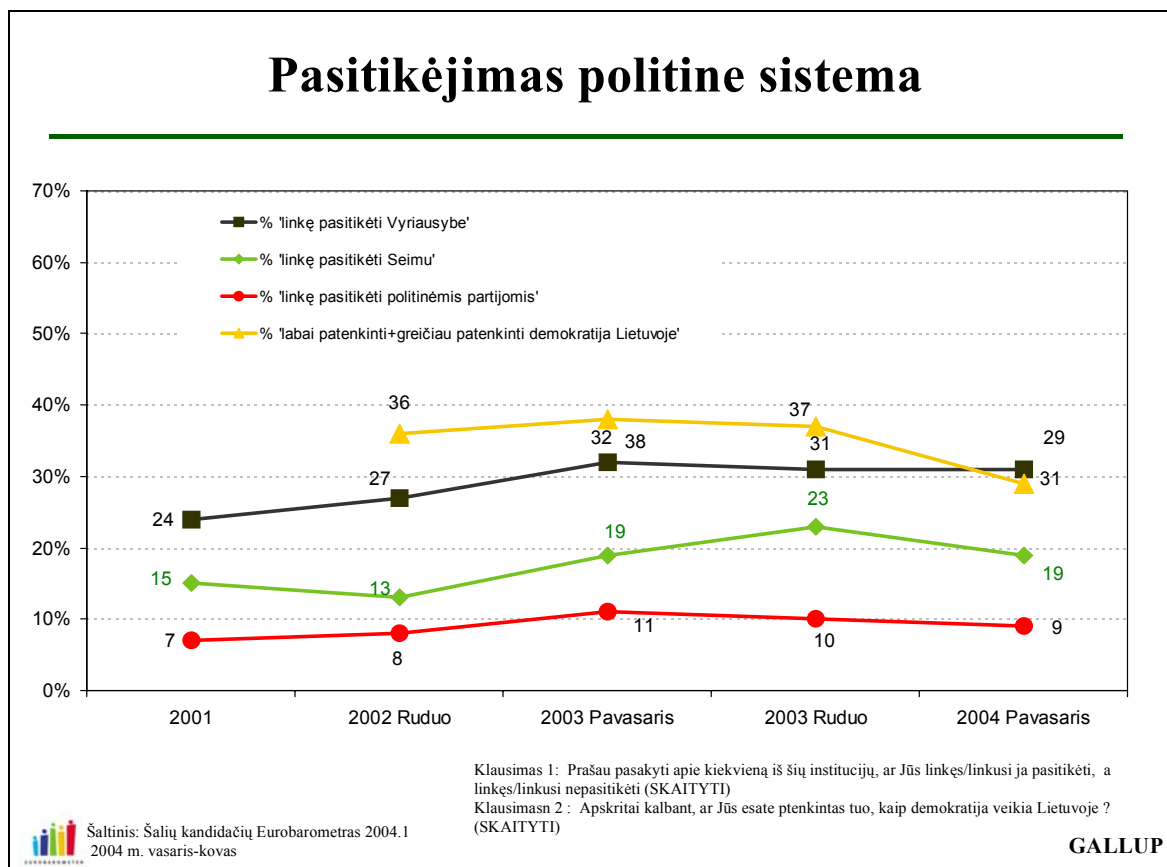
Lietuvoje per pastaruosius keturiolika metų stabiliai pirmaujančią padėtį kaip patikimiausios institucijos išlaikė žiniasklaida ir Bažnyčia. Šiame tyrime tarp tiriamų institucijų Bažnyčios nebuvo, o buvo tiriamas pasitikėjimas religinėmis institucijomis, kurias gyventojai supranta plačiau. Ir šis tyrimas patvirtino, kad žiniasklaida išlieka institucijų lyderiu, o televizija išlaiko patikimiausios institucijos vardą. Ketvirtoje vietoje – kariuomenė, kuri tarp geriausiai vertinamų institucijų Lietuvoje pateko prieš kelerius metus. Aukštas pasitikėjimo kariuomene lygis visų pirma sietinas su Lietuvos naryste NATO. Prie lyderių priklauso ir Europos Sąjunga bei Jungtinės Tautos, kuriomis Lietuvos gyventojai, kaip ir kitų ES šalių gyventojai, pasitiki labiau, nei savo šalių vyriausybėmis ir parlamentais.

5 lentelė

Pasitikėjimas institucijomis									
	Lietuva			Naujos valstybės narės			ES-25		
	linkęs pasitikėti	linkęs nepasitikėti	nežino	linkęs pasitikėti	linkęs nepasitikėti	nežino	linkęs pasitikėti	linkęs nepasitikėti	nežino
Televizija	68	26	6	57	35	8	54	39	8
Radiju	65	23	12	60	30	10	62	29	9
Spauda	55	35	10	49	41	10	47	46	12
Kariuomenė	54	24	22	58	26	15	63	26	7
Europos Sąjunga	50	21	29	40	37	23	41	41	9
Religinės institucijos	46	36	18	45	41	15	42	45	6
Labdaros ar savanoriškosios organizacijos	44	26	29	51	29	19	59	28	6
Jungtinės Tautos	42	18	39	50	27	24	49	34	14
Policija	31	59	10	42	48	10	61	33	16
Vyriausybė	31	59	11	17	74	9	28	63	17
Teisėsauga / Lietuvos teisėsaugos sistema	27	59	14	27	62	11	45	47	9
Profesionalumas	25	35	40	22	52	26	34	50	14
Didelės kompanijos	25	49	27	23	56	21	26	60	11
Parlamentu / Lietuvos Respublikos Seimu	19	70	11	16	76	9	35	54	18
Politinės partijos	9	74	17	7	82	11	14	77	13

Žiniasklaida ir Europos Sąjunga Lietuvos gyventojai pasitiki labiau, nei kitų šalių gyventojai. ES šalyse policija užima aukštą trečią vietą tarp visų tiriamų institucijų, ją pasitiki dvigubai daugiau gyventojų, nei nepasitiki, tuo tarpu Lietuvoje policija dvigubai daugiau žmonių nepasitiki, nei pasitiki.

Nors pasitikėjimas Vyriausybe, Seimu ir politinėmis partijomis Lietuvoje žemas, tačiau kitose NVN jis dar žemesnis.

8 grafikas

Per pastaruosius trejus metus pasitikėjimas Vyriausybe šiek tiek išaugo, politinėmis partijomis – nepakito. Prezidentinio skandalo pasekmė – per trejus metus žemiausias pasitenkinimo demokratija Lietuvoje lygis ir pasitikėjimo Seimu sumažėjimas.

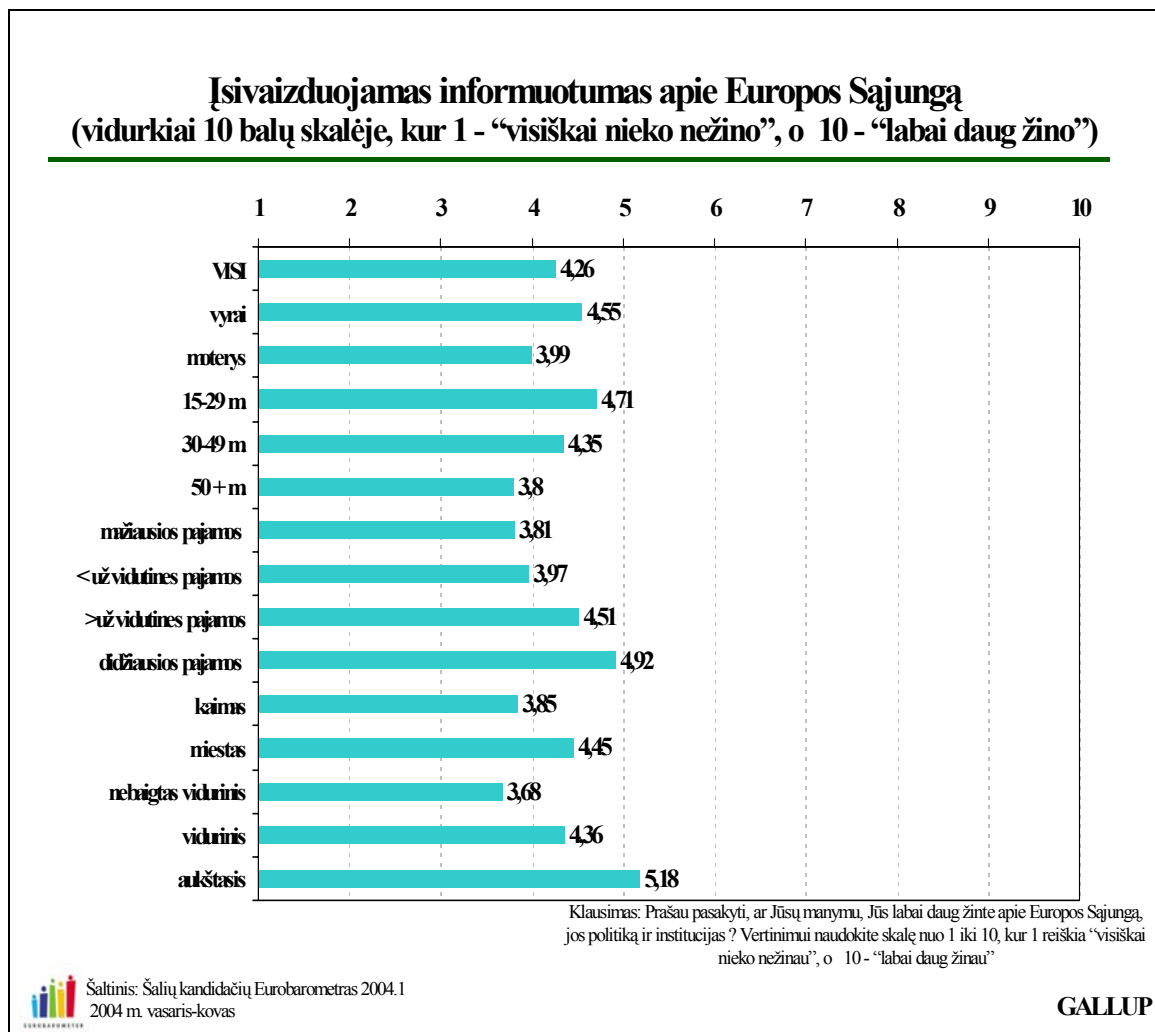
2. Informacija apie Europos Sąjungą

Lietuvos narystės Europos Sąjungoje klausimai Lietuvos žiniasklaidoje aktyviau buvo nušviečiami tik prieš referendumą dėl narystės. Nesant kiek reikšmingesnės opozicijos narystei, rimtesnių viešų debatų nebuvo. Kita vertus, opozicijos nebuvimas neskatino viešo narystės privalumų ir grėsmių svarstymo. Per visą nepriklausomybės laikotarpį gyventojų parama Lietuvos narystei daugiau buvo grindžiama emociniais ir ideologiniais („atgal į Europą“, „Vakarų integracija“) nei racionaliais argumentais. Kita vertus, Lietuvos gyventojai pastaruoju metu labiau linkę pasitikėti Briuselio politikais, nei vietiniais (taip pat ir Europos teisėsauga, o ne Lietuvos).

Rimtesnės diskusijos nebuvimas sąlygojo ir tai, kad Lietuvos gyventojai nesijaučia gerai informuoti apie narystę, bet didelė dalis jų tokios informacijos patys neieško.

2.1 Įsivaizduojamas ir realus informuotumo lygis

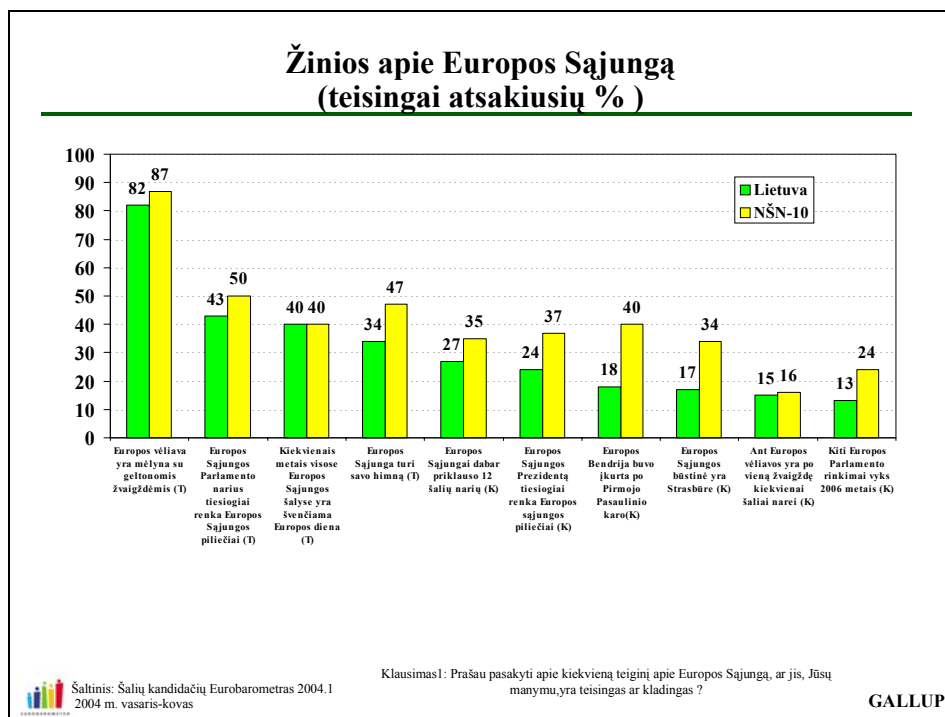
Lietuvos gyventojai savo informuotumą apie ES laiko kiek žemesniu nei vidutiniu (4,26 balo 10-ies balų skalėje). Jaunesni žmonės šiais klausimais labiau domisi ir mano, kad žino apie ES daugiau, nei vyresni. Labiau pasiturintys gyventojai laiko save geriau informuotais, nei neturtingesni. Vienintelė socialinė grupė, savo informuotumą vertinanti kaip didesnę nei vidutinę, yra aukštąjį išsimokslinimą turintys Lietuvos gyventojai.

9 grafikas

Europos Sąjunga: realus informuotumo lygis

Realus informuotumo apie svarbiausius ES liečiančius faktus lygis Lietuvoje yra žemesnis, nei NVN apskrity. Lietuvos gyventojai geriausiai žino ES simbolius – vėliavą ir Europos dieną. Kita vertus, kadangi NVN pirmieji Europarlamento narių rinkimai vyko šiemet, gyventojai žinojo, kad Europarlamentarai renkami ES piliečių. Tik trečdalis Lietuvos gyventojų žino, kad ES turi himną, ketvirtadalis – kiek šalių sudaro ES, kaip renkamas Prezidentas. Žemas ir Lietuvos gyventojų informuotumo lygis apie Europos Sąjungos istoriją.

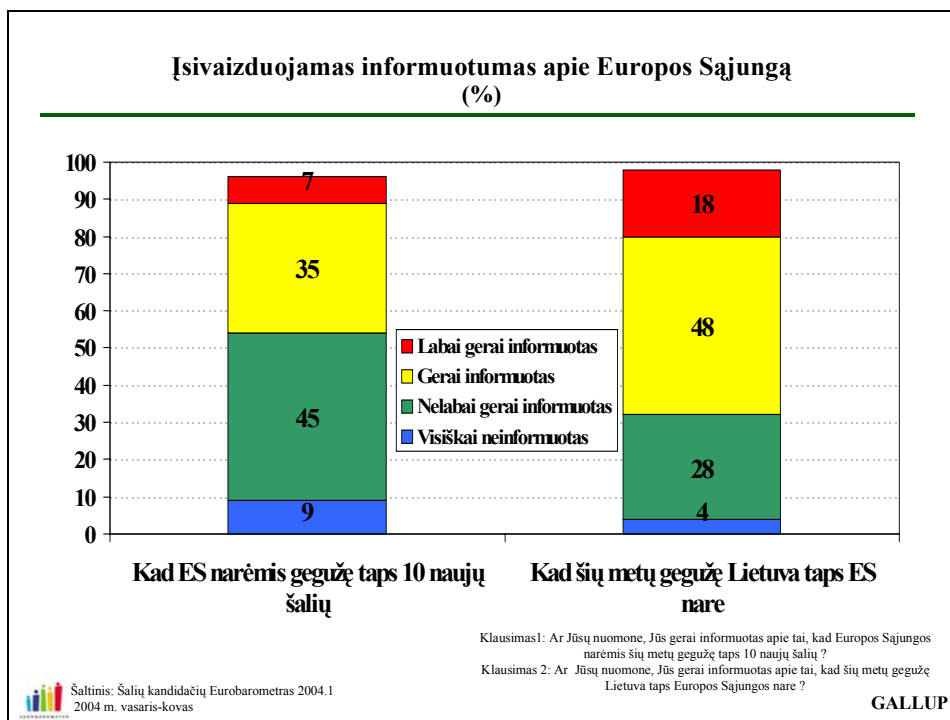
10 grafikas

Geriausiai informuoti jaunesni, aukštesnes pajamas gaunantys, aukštesnį išsilavinimą turintys Lietuvos gyventojai.

Informuotumas apie stojimą, plėtrą

Daugiau nei pusė Lietuvos gyventojų manė esą gerai ar labai gerai informuoti apie tai, kad po kelių mėnesių Lietuva taps ES nare. Tuo tarpu apie plėtrą, naujoms narėms stojant į Europos Sąjungą, gyventojai manė žiną mažiau: daugiau nei pusė gyventojų sakė apie tai esą blogai informuoti arba nieko nežiną.

Viešojo diskusija narystės klausimais aktyviau vyko prieš referendumą (prieš metus iki stojimo), tačiau ir jos metu labiau buvo akcentuojama būtinybė Lietuvai tapti ES nare, nei konkretūs su naryste susiję klausimai. Narystė ES dažniausiai buvo pateikiama kaip terminalinė vertybė (tikslas), o ne instrumentinė (priemonė kitiems tikslams pasiekti). Tad ir konkretesnės informacijos apie stojimo procesą ar ateitį, tapus ES nare, gyventojai nepastebėjo.

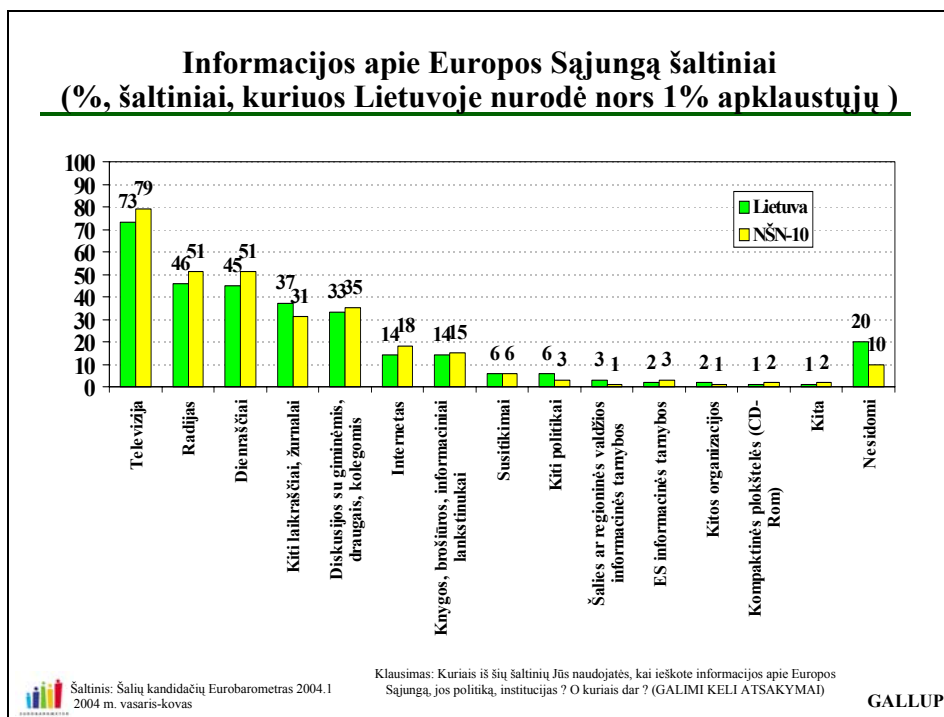
11 grafikas

Apie tai, kad Lietuva stoja į ES, geriau informuoti jaunesni žmonės, miestų gyventojai. Išsimokslinimas čia taip pat daro lemiamą įtaką: 87% aukštąjį išsimokslinimą turinčių Lietuvos gyventojų mano šiuo klausimu esą labai gerai ar gerai informuoti. Tarp nebaigusių vidurinio mokslo Lietuvos gyventojų save labai gerai ir gerai informuotais apie Lietuvos stojimą į ES laiko 51%.

2.2 Informacijos apie Europos Sąjungą šaltiniai

Kas penktas Lietuvos gyventojas teigė nesidomįs informacija apie Europos Sąjungą. Tai du kartus daugiau, nei vidutiniškai NVN. Lietuvoje informacija apie ES dažniau nesidomi vyresnio amžiaus, neturtingiausi, žemesnį išsimokslinimą turintys žmonės, dažniau – kaimo nei miesto gyventojai.

Pagrindinės žiniasklaidos priemonės Lietuvos gyventojams yra svarbiausi informacijos apie ES šaltiniai. Televizija yra priimtinausias šaltinis, po jos – radijas ir spauda. Lietuvos gyventojai kiek dažniau, nei kitų NVN gyventojai, pageidauja gauti informaciją apie ES iš laikraščių ir žurnalų.

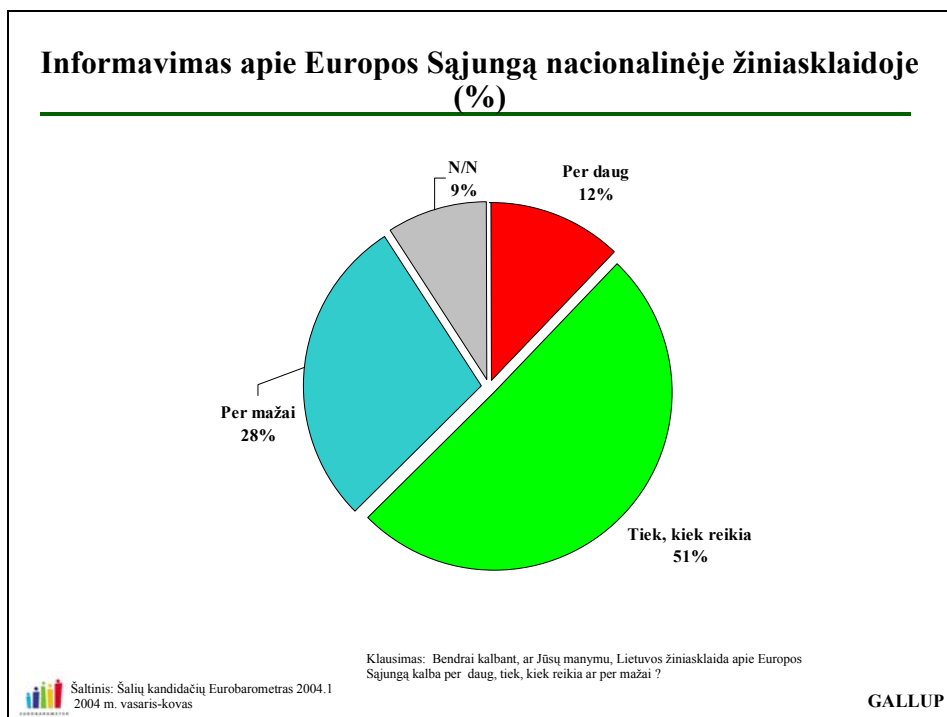

12 grafikas

Televizija yra svarbiausias informacijos šaltinis visoms socialinėms-demografinėms grupėms. Didžiausi skirtumai – vertinant Interneto svarbą. Jaunimas, labiausiai pasiturintys bei aukštąjį išsimokslinimą turintys gyventojai šį informacijos šaltinį pasirenka daug dažniau (atitinkamai 32%, 33% ir 32%), nei vyresni, neturtingesni ir žemesnio išsimokslinimo žmonės.

Europos Sąjunga nacionalinės žiniasklaidos akirtyje

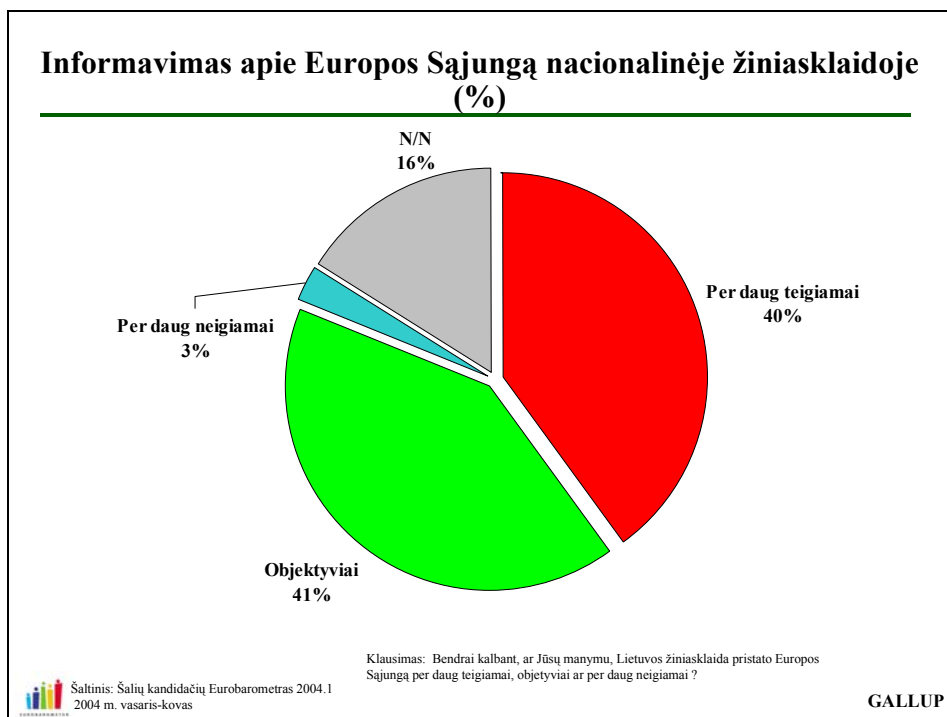
Kaip matėme, Lietuvos gyventojai, nors ir nesijaučia gerai informuoti apie ES, tačiau aktyviai informacijos nieško. Tad dauguma jų mano, kad Lietuvos žiniasklaida informuoja apie ES pakankamai (kitai sakant, kiek informuoja, tiek ir užtenka). Manančių, kad informacijos per mažai, yra du kartus daugiau, nei tų, kam informacijos per daug, tačiau pasigendančių informacijos tėra 28%. Šios informacijos dažniau pasigenda labiau pasiturintys ir aukštąjį išsimokslinimą turintys lietuviai.

13 grafikas

Nuomonės apie tai, ar Lietuvos žiniasklaida objektyviai informuoja apie ES, pasidalija. Du iš penkių lietuvių mano, kad informacija pateikiama objektyviai, kiti du mano, kad ji per daug propagandinė ir teigiama.

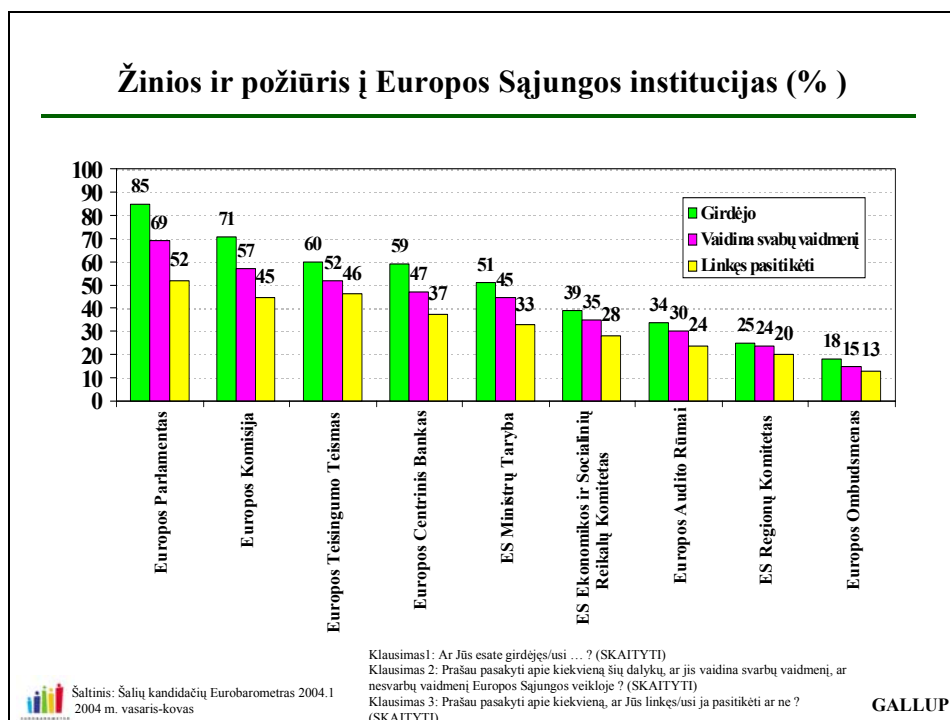
Vyrai dažniau, nei moterys, mano, kad informacija apie ES pagražinama. Tokios pat nuomonės laikosi vyresni gyventojai, tuo tarpu jaunimas, kuris jaučiasi geriau informuotas apie ES, tiki žiniasklaidos pateikiama informacija. Kaimo žmonės labiau pasitiki pateikiama informacija, nei miestiečiai, kurie dažniau įžvelgia propagandą šioje žiniasklaidos informacijoje.

14 grafikas

2.3 Europos Sąjungos institucijos

Lietuvos gyventojai geriausiai žino dvi Europos Sąjungos institucijas: Europos Parlamentą (85%) ir Europos Komisiją (71%). Neblogai žinomi taip pat Europos Teisingumo Teismas, Europos Centrinis Bankas ir Ministrų Taryba (girdėjo daugiau, nei pusė Lietuvos gyventojų). Mažiausiai girdėta Europos Ombudsmeno ir ES Regionų komiteto institucija.

15 grafikas

Jaunesni, labiau pasiturintys, turintys aukštesnį išsimokslinimą Lietuvos gyventojai yra geriau informuoti apie Europos institucijas. Ši tendencija sutampa su bendra informuotumo apie ES tendencija.

Tos institucijos, apie kurias Lietuvos žmonės yra geriau informuoti, dažniau laikomos įtakingesnėmis. Jomis Lietuvos gyventojai ir pasitiki daugiau, nei mažiau žinomomis (pastarųjų atveju vyrauja atsakymai "nežinau").

Nors Europos Teisingumo Teismas yra mažiau žinomas, nei Europos Komisija, tačiau pasitikinčių šiomis institucijomis Lietuvos gyventojų dalis yra vienoda. Iš visų tirtų institucijų Europos Teisingumo Teismas surenka mažiausią nepasitikinčių dalį (8,5%) – mažesnę, nei mažiausiai žinoma Ombudsmeno institucija. Pastaraisiais metais atliktos Lietuvos gyventojų apklausos patvirtina, kad Lietuvos gyventojai nepasitiki Lietuvos teisėsauga ir teismais ir didelės viltis sieja su Europos teisėsaugos institucijomis.

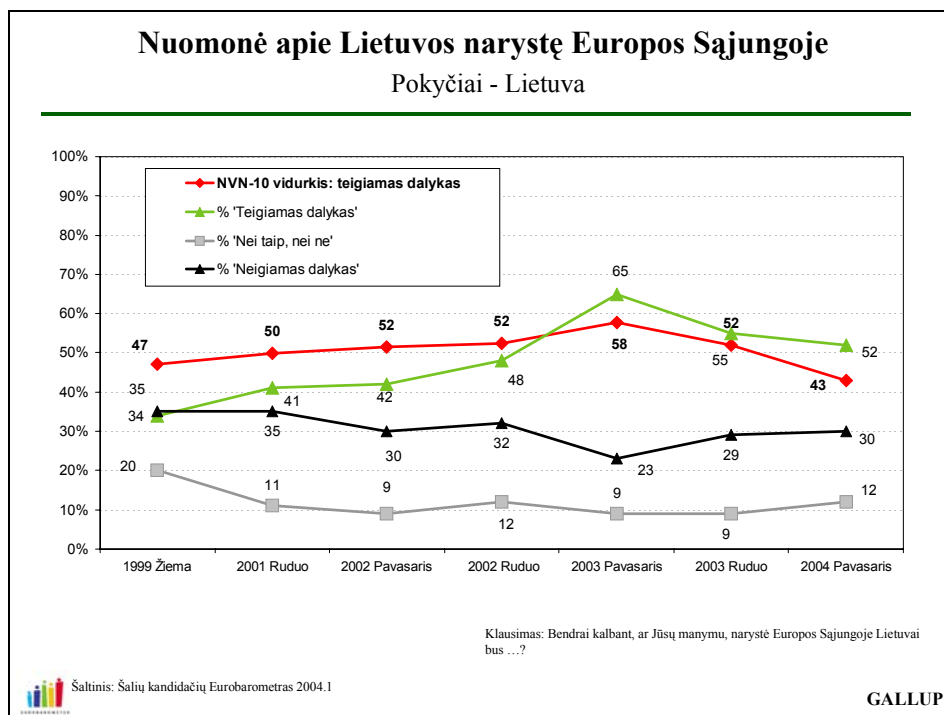
3. Požiūris į narystę Europos Sąjungoje

Lietuva šio tyrimo metu iš visų 10 naujų valstybių narių turėjo daugiausiai narystės ES šalininkų (52% laiko narystę teigiamu dalyku). Antroje vietoje - Malta (50%). Skeptiškiausiai nusiteikę Estijos (31%) ir Latvijos (33%) gyventojai. Visų naujų valstybių narių vidurkis – 43%.

Slovenijos, Vengrijos ir Lietuvos gyventojai labiausiai tikisi privalumų iš narystės ES (Slovėnijoje 64%, Lietuvoje ir Vengrijoje – po 58%). Vidutiniškai naujosiose valstybėse narėse taip mano 52% gyventojų.

Paramos narystei dinamika

Parama Lietuvos narystei Europos Sąjungoje per pastaruosius ketverius metus didėjo. Jei 1999 metais manančių, kad narystė yra teigiamas dalykas, Lietuvoje buvo tiek pat, kiek ir įžvelgiančių narystės trūkumus, tai šių metų pavasarį šalininkų skaičius viršijo skeptikų skaičių santykiu 1,7:1. Parama narystei buvo pasiekusi aukščiausią lygį prieš pat Euroreferendumą, o po jo šiek tiek sumažėjo, tačiau nuo 2003 metų Lietuvoje narystės šalininkų yra daugiau, nei vidutiniškai naujosiose valstybėse narėse.

16 grafikas

Lietuvos gyventojai Euroreferendume parodė vieną iš didžiausių paramos narystei rezultatų, tačiau, skirtingai nuo kitų stojančių į ES šalių, vėlesni debatai apie narystę dėl "prezidentinio skandalo" praėjusių metų pabaigoje ir šių metų pradžioje praktiškai nevyko, tad nuostatomis dėl narystės daugiau įtakoją turėjo šalies vidaus politikos peripetijos, nei nauja ar išsamesnė informacija apie Europos Sąjungą.

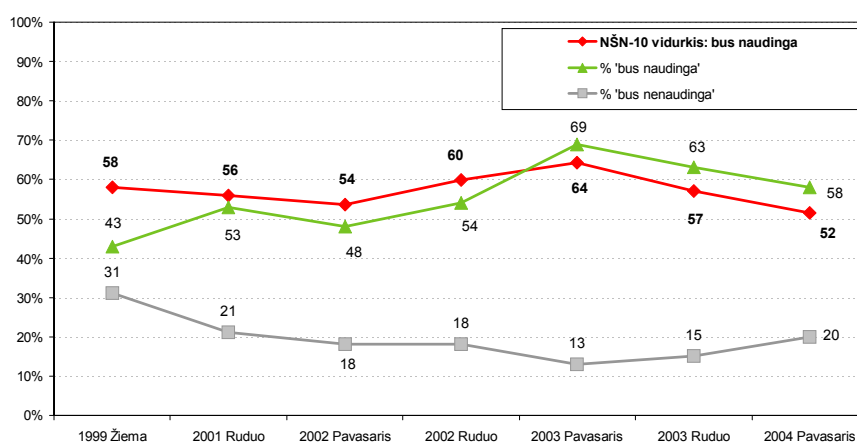
Jaunimas, turtingiausi ir aukštąjį išsimokslinimą turintys gyventojai dažniau nei kitos socialinės demografinės grupės mano, kad narystė ES yra teigiamas dalykas. Vyriausi gyventojai tiek pat dažnai mano, kad tai teigiamas dalykas, kiek ir "nei teigiamas, nei neigiamas". Svarbu pažymėti, kad nė viena Lietuvos gyventojų socialinė demografinė grupė nemano, kad narystė yra neigiamas dalykas.

Narystės Europos Sąjungoje privalumų lūkesčiai

Lietuvos gyventojai, vertindami galimus narystės Europos Sąjungoje privalumus, yra didesni optimistai nei vidutiniškai kitų naujų valstybių gyventojai.

Kaip ir parama Lietuvos narystei, nuomonė apie narystės naudą Lietuvai per pastaruosius ketverius metus kito optimizmo link. Prieš Euroreferendumą palankių vertinimų skaičius Lietuvoje buvo pasiekęs maksimumą (septyni iš dešimties gyventojų manė, kad narystė bus naudinga). Prasidėjus Prezidentiniam skandalui, šis vertinimas kiek sumažėjo, tačiau optimistų skaičius Lietuvoje išliko didesnis, nei Latvijoje ir Estijoje.

Požiūris į Lietuvos narystę Europos Sąjungoje

Klausimas: Atsžvelgiant į visas aplinkybes, ar Jūsų manymu, narystė Europos Sąjungoje Lietuvai bus naudinga ar ne?

Šaltinis: Šalių kandidačių Eurobarometras 2004.1

GALLUP

17 grafikas

Geriau informuoti gyventojai (aukštesnio išsilavinimo, jaunesni, gaunantys didesnes pajamas) dažniau iš narystės Europos Sąjungoje tikisi privalumų nei tie, kurie informacijos apie Europos Sąjungą turi mažiau.

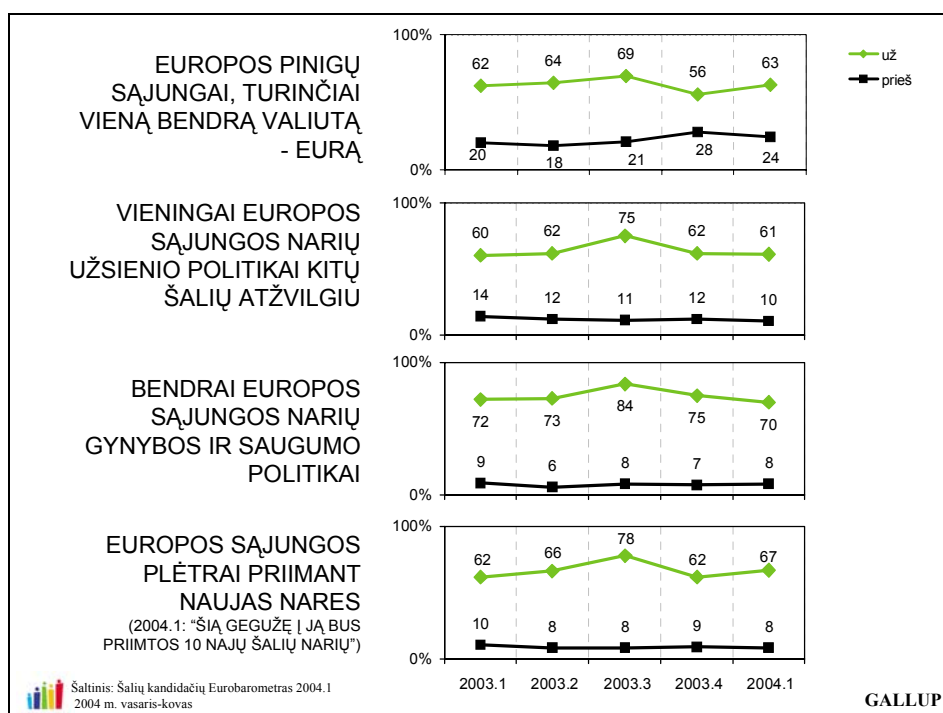
Tie Lietuvos gyventojai, kurie mano, kad Lietuva gaus naudos iš narystės, dažniausiai mano, kad narystė ES yra geras dalykas Lietuvai (84% šioje grupėje). Tie, kas nesitiki privalumų, mano, kad narystė yra blogas dalykas (56%) arba šiam klausimui yra indiferentiški (39% sako, kad tai nei geras, nei blogas dalykas).

Požiūris į Europos Sąjungos politiką

Lietuvos gyventojai, būdami vieni iš didžiausių savo šalies narystės Europos Sąjungoje šalininkų, taip pat yra ir Europos Sąjungos politikos rėmėjai.

Per pastaruosius dvejus metus Lietuvos gyventojų parama visoms svarbiausioms Europos Sąjungos politikos iniciatyvoms išliko stabili. Didžiausio pritarimo tarp Lietuvos gyventojų sulaukia bendros ES narių gynybos ir saugumo politikos idėja (jai pritaria septyni iš dešimties lietuvių) bei ES plėtra (pritaria septyni iš dešimties).

Lietuvos gyventojai nuosekliai remia vieningos Europos valiutos – Euro – idėją bei vieningą užsienio politiką. Svarbu pastebėti, kad nepritariančių vieningai užsienio politikai, gynybos ir saugumo politikai bei ES plėtrai Lietuvoje yra ne daugiau nei 10%. Tik bendros valiutos idėja sulaukia kiek daugiau priešininkų (ketvirtadalis Lietuvos gyventojų jai nepritaria).

18 grafikas

Kaip ir kitais su Europos Sąjunga susijusiais klausimais, taip ir vertinant ES politiką, didžiausią paramą ES iniciatyvoms reiškia geriausiai apie ES informuoti gyventojai: jaunesni, labiau išsilavinę, labiau pasiturintys.

4. Europos samprata

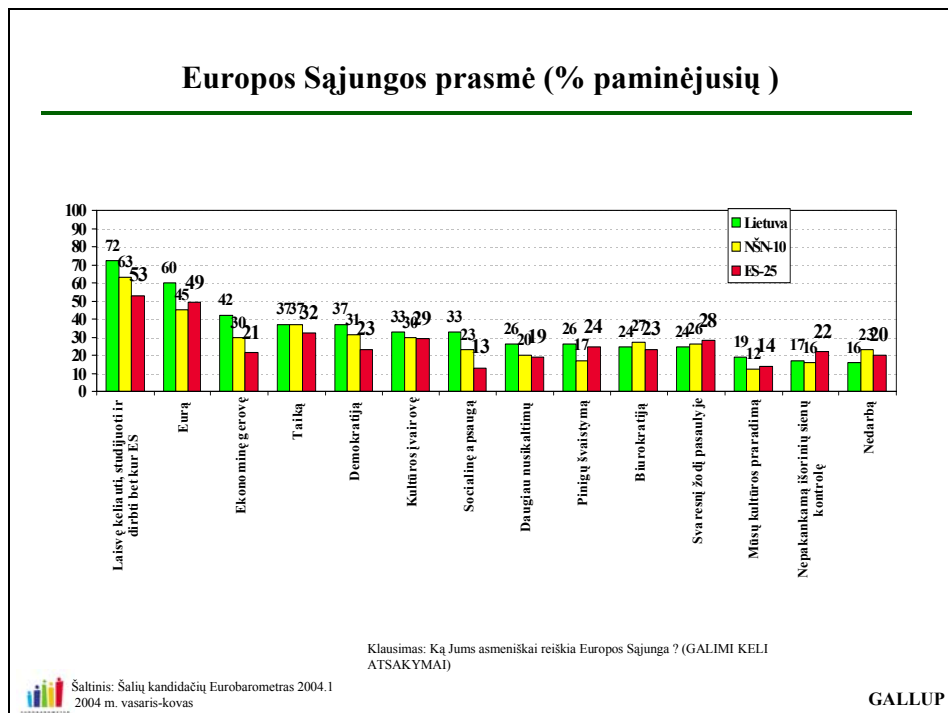
Lietuvoje žiniasklaida ir politikai stojimą į Europos Sąjungą vadina istorinio teisingumo atstatymu bei Lietuvos saugumo ir pažangos garantu. Todėl sąvoka “Europa” dažniausiai kelia teigiamas asociacijas.

Patarųjų metų tyrimai rodo, kad Lietuvos gyventojai savo ateitį sieja su Vakaraais – tiek Europa, tiek Jungtinėmis Valstijomis (“Euro-Atlantinė integracija”). Istorinė patirtis, siejama su grėsme iš Rytų, yra pagrindinis argumentas, veikiantis Lietuvos gyventojų orientaciją į Vakarus. Kita vertus, lyginant Lietuvos gyventojų ir kitų Europos šalių gyventojų vertybes, matyti, kad daugeliu atvejų jos artimesnės senųjų Europos Sąjungos bei Vidurio Europos šalių gyventojų vertybėms, nei į Rytus nuo Lietuvos esančioms tautoms (nepaisant gyvenimo lygio skirtumų).

4.1 Europos Sąjungos įvaizdis

Gerėjant Lietuvos gyventojų informuotumui apie Europos Sąjungą, atsiradus galimybėms daugiau keliauti, kinta ir Europos Sąjungos įvaizdis. Vis tik trūkstant informacijos, daugelis lietuvių vertinimų grindžiami emocijomis – tuo galima paaiškinti, kad Lietuvos gyventojai daugelį ES savybių vertina aukščiau, nei bendrai naujųjų valstybių narių bei visi Europos Sąjungos gyventojai.

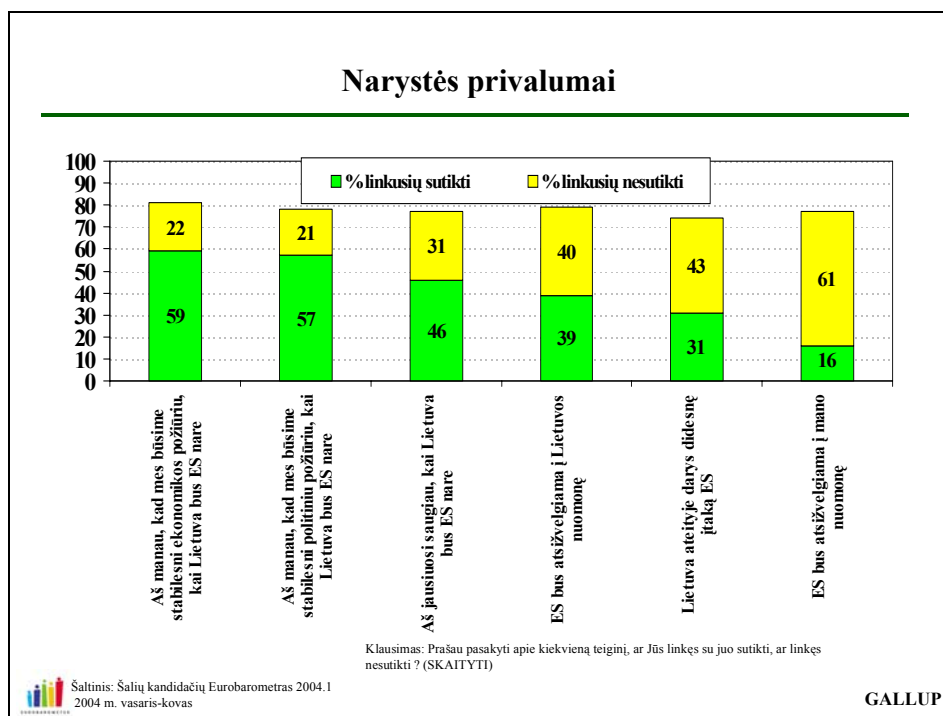
Ypač svarbios Lietuvos gyventojams tokios Europos Sąjungos savybės, kaip galimybė laisvai keliauti, dirbti ir studijuoti ir bendra Europos valiuta (euras). Iš neigiamų asociacijų, Lietuvos gyventojai kiek dažniau nei kitų naujųjų valstybių narių gyventojai mini didesnę nusikalstamumą, kultūros praradimą, pinigų švaistymą. Tačiau neigiamų asociacijų ES Lietuvos gyventojams kelia daug mažiau, nei teigiamų.

19 grafikas

Žinios apie Europos Sąjungą ir narystės pranašumus

Lietuvos gyventojai narystę ES visų pirma sieja su ekonominiu ir politiniu šalies saugumu. Per Nepriklausomybės metus šis aspektas buvo nuolat pabrėžiamas, pagrindžiant Lietuvos stojimo į ES būtinybę. Kita vertus, Lietuvos gyventojai netiki, kad jų nuomonė bus svarbi Europos Sąjungai ar asmeninis gyvenimas smarkiai pakis, įstojus į Europos Sąjungą.

20 grafikas

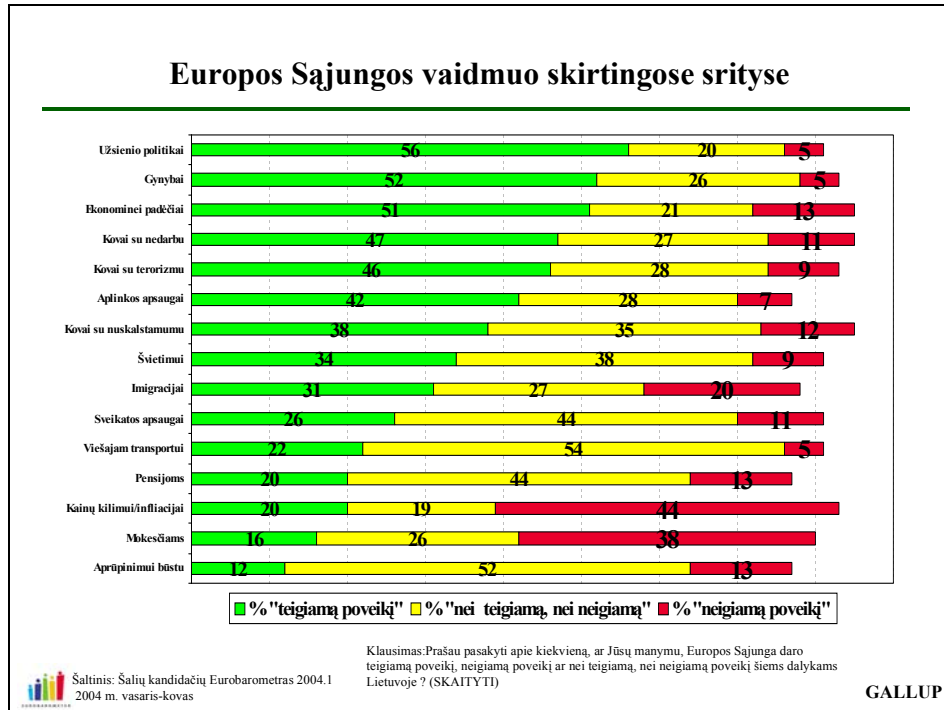
Jaunesni žmonės, labiau išsilavinę daugiau tikisi iš narystės Europos Sąjungoje, nei vyresni ir mažiau informuoti.

Europos Sąjungos vaidmuo

Lietuvos gyventojai dažniausiai mano, kad Europos Sąjunga visų pirma darys teigiamą poveikį bendresniems dalykams, reguliuojamiems tarptautiniu mastu: užsienio politikai, gynybai, kovai su terorizmu. Kita vertus, skirtingai nuo kai kurių kitų Naujųjų narių gyventojų, lietuviai tikisi teigiamo ES poveikio ekonomikos plėtrai, kovai su nedarbu – labiausiai dominantiems paprastą žmogų klausimams. Tokie lūkesčiai paaiškina ir didelį pritariantį plėtrai bei Lietuvos narystei ES skaičių: lietuviai tikisi iš ES ne tik tarptautinės politikos, bet ir socialinių problemų sprendimo.

Tokiais vidaus politikos klausimais, kaip aprūpinimas būstu, pensijos, sveikatos apsauga, švietimas, gyventojų nuomone, Lietuvos žmonės Europos Sąjungos poveikio beveik nepajus – tai, žmonių nuomone, lieka šalies vidaus klausimai.

Kita vertus, nors iš ES tikimasi teigiamo poveikio ekonomikos plėtrai, tačiau kiti klausimai, susiję su ekonomika – mokesčiai, infliacija – vertinami tarsi atsietai. Šių klausimų sprendimui, Lietuvos gyventojų nuomone, Europos Sąjunga greičiau darys neigiamą nei teigiamą poveikį. Kitos dvi sritys, kuriose įžvelgiamas galimas neigiamas ES poveikis – imigracija ir kova su nusikalstamumu. Kalbėdami apie baimes, susijusias su plėtra, Lietuvos gyventojai taip pat mini, kad įstojus į ES šiose srityse gali padaugėti problemų (imigracija kol kas neatrodo pirmaeilės svarbos problema Lietuvai, tačiau nusikalstamumas vertinamas kaip viena iš didžiausių problemų).

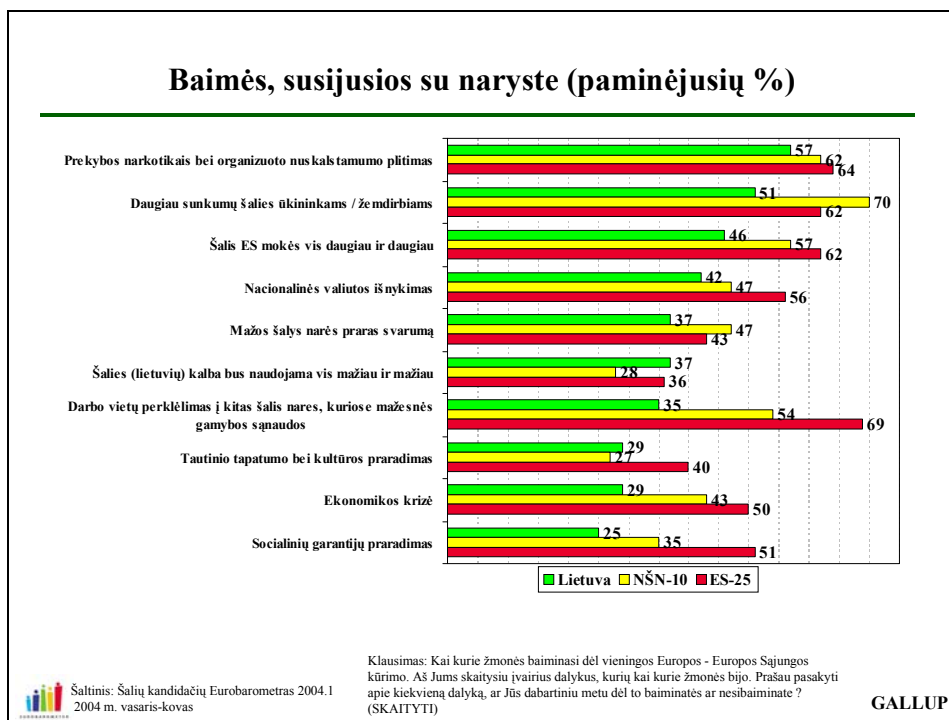
21 grafikas

Abejonės dėl narystės Europos Sąjungoje

Nors Lietuvos gyventojai tiksi ekonominės naudos iš šalies narystės ES, tačiau ir nerimas, susijęs su naryste, dažniausiai liečia ekonominius ir socialinius klausimus. Pusė gyventojų mano, kad narystė atneš sunkumų žemdirbiams, beveik pusė – kad už narystę teks daug mokėti. Taigi sverdami narystės privalumus ir trūkumus, Lietuvos gyventojai neišvengia netikrumo: lūkesčiai aukšti, tačiau jie regis yra daugiau "pageidavimai", nei įsitikinimai pažanga.

Vis tik didžiausią nerimą Lietuvos gyventojams kelia ne ekonominiai klausimai, o organizuoto nusikalstamumo plitimas. Kaip matėme iš atsakymų į kitus klausimus, Lietuvos gyventojai nemano, kad ES gali daryti didelę įtaką labiausiai lietuviams rūpimai problemai (nedarbo lygiui). Kita vertus, atsivėrus sienoms, didelė dalis lietuvių tikisi susirasti darbo kitose ES šalyse ir laisvę keliauti, dirbti ir studijuoti laiko pagrindiniu narystės privalumu. Taigi šioje srityje lietuviai labiau pasikliauna savo asmeninėmis pastangoms išnaudoti atsivėrusias galimybes ir mažiau tikisi tiek iš vietos valdžios, tiek ir iš ES institucijų. Tuo tarpu nusikalstamumas yra ta sritis, kurioje individualios pastangos turi mažai įtakos, o atsivėrus sienoms šią sritį darosi sunkiau kontroliuoti.

Kai kurie euroskeptikai (nors jų balsas Lietuvoje iki šiol beveik nebuvo girdimas) labiausiai akcentavo integracijos grėsmę tautinei kultūrai ir identitetui, Lietuvos gyventojai šio klausimo neakcentuoja. Negalima teigti, kad jis jiems nėra svarbus – greičiau remiamasi istorine keleto amžių patirtimi, kai ir okupacijos atveju lietuvių tauta sugebėjo išlaikyti savo kalbą ir kultūrą.

22 grafikas

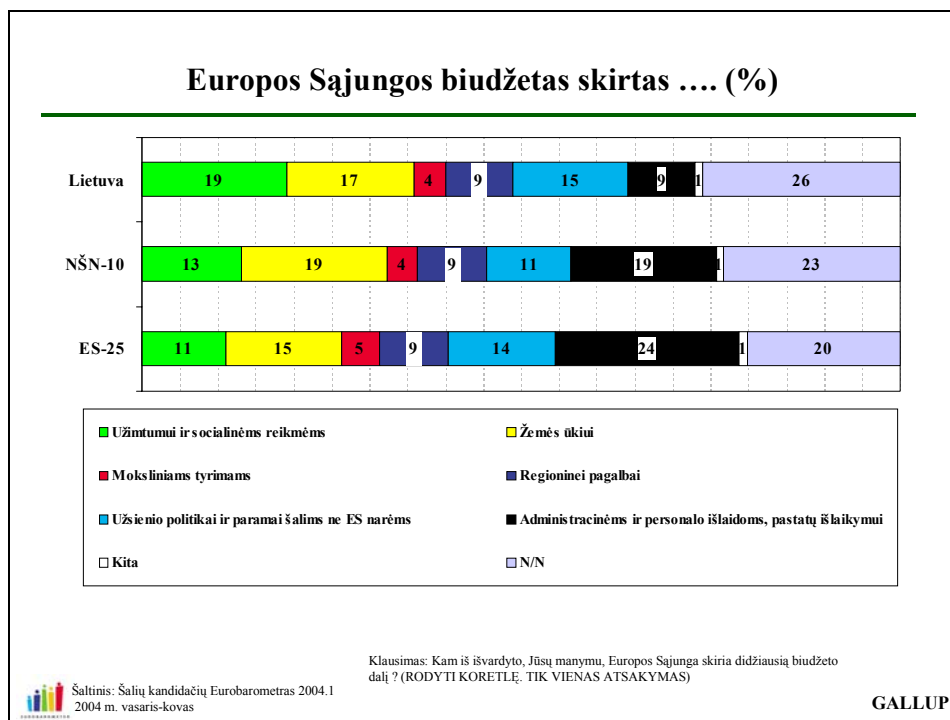
Įdomu pažymėti, kad palyginus su kitomis naujosiomis narėmis, lietuviai turi mažiau baimių dėl narystės ES. Kaip matyti iš pateikto grafiko, visus galinčius sukelti nerimą klausimus Lietuvos gyventojai pažymi rečiau (išskyrus tautinio tapatumo, kultūros praradimo grėsmę bei lietuvių kalbos nykimą), nei vidutiniškai naujųjų narių gyventojai.

Lietuvos ir kitų naujųjų narių gyventojų atsakymų palyginimas taip pat rodo, kad lietuviai mažiau, nei kai kurie kaimynai (ypač lenkai) baiminasi neigiamų pasekmių žemės ūkiui. Apskritai nerimą keliančias problemas Lietuvos gyventojai vertina panašiai, kaip ir kitų naujųjų narių gyventojai (beveik ta pačia eilės tvarka). Tuo tarpu analizuojant visų ES šalių gyventojų atsakymus, matyti, kad senosios narės daug labiau, nei naujosios baiminasi darbo vietų perkėlimo į kitas šalis, kur gamybos kaštai mažesni, socialinių garantijų praradimo, ekonominės krizės, įstojus naujoms narėms, narystės kaštų.

Europos Sąjungos biudžetas

Lietuviai mano, kad didžioji Europos Sąjungos biudžeto dalis skiriama trimis sritims: užimtumui ir socialinėms reikmėms (šią sritį nurodė 19% respondentų), žemės ūkiui (17%) ir užsienio politikai bei paramai kitoms šalims (15%). Šiuo požiūriu Lietuvos gyventojai kiek skiriasi nuo kitų naujųjų narių gyventojų: kitose šalyse dažniausiai manoma, kad ES biudžetas visų pirma skiriamas žemės ūkiui ir administracinėms išlaidoms (nurodo po 19% NVN gyventojų, o Lietuvoje administracinės išlaidos mini tik 9%). Lietuviai labiau pabrėžia ES biudžeto išlaidas užimtumui ir socialinėms reikmėms, nei NVN gyventojai.

Palyginus Lietuvos gyventojų ir visų ES šalių gyventojų nuomonę apie ES biudžetą, matyti, kad nuomonė apie išlaidas administravimui dar labiau skiriasi: senųjų ES narių gyventojai mano, kad šiai sričiai tenka didžioji ES biudžeto dalis daug dažniau, nei NVN gyventojai. Kita vertus, senųjų ES narių gyventojai mažesnę svorį skiria biudžeto išlaidoms užimtumui ir socialinėms reikmėms bei žemės ūkiui.

23 grafikas

Pažymėtina tai, kad kas ketvirtas Lietuvos ir NVN gyventojas neturi supratimo apie ES biudžeto sandarą (visoje ES tokių yra kas penktas).

Kaip ir kitais klausimais, mažiausiai informuoti yra vyriausi, neturtingiausi, mažiausią išsimokslinimą turintys gyventojai.

Moterys vienodai dažnai mini užimtumą ir žemės ūkį, tuo tarpu vyrai dažniau mini užimtumą kaip pagrindinę ES biudžeto eilutę. Jaunimas dažniau, nei vyresni gyventojai išskiria užsienio politiką ir pagalbą kitoms šalims (21% nurodžiusių šią sritį tarp jaunesnių nei 30 metų Lietuvos gyventojų). Kaimo gyventojai dažniau, nei miesto, mini žemės ūkį, o miestiečiai – užsienio politiką.

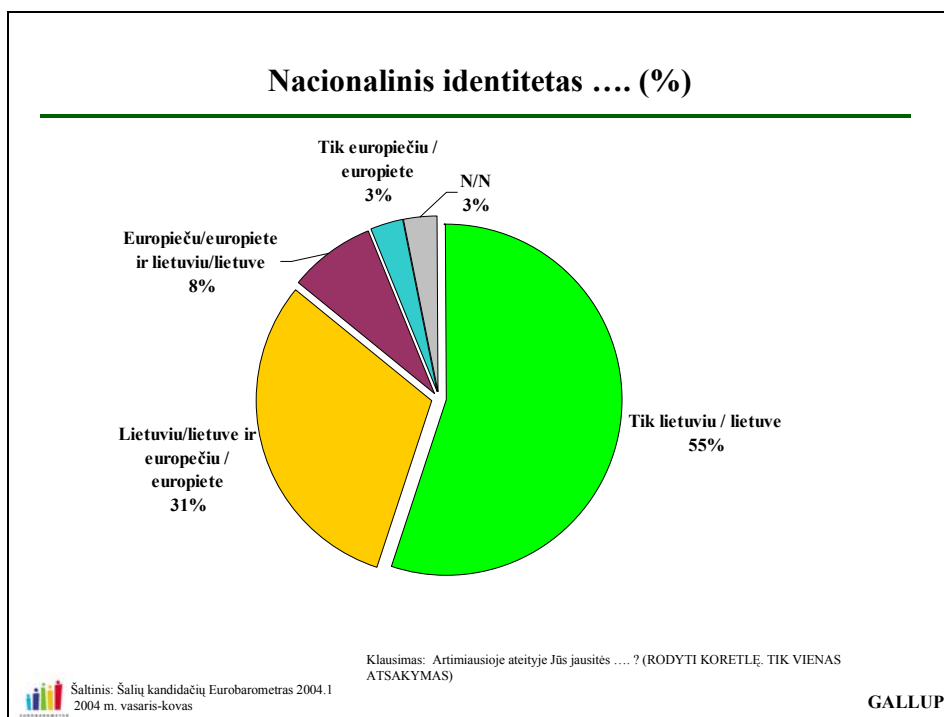
4.2 Europietiškas identitetas

Lietuviai seniai laiko save Europos dalimi, tad ir įstojimas į Europos Sąjungą laikomas teisingumo atstatymu. Kita vertus, pagal tyrimų rezultatus, lietuviams tautinis tapatumas yra labai svarbus – tuo, kad yra lietuviai, didžiuojasi daugiau nei pusė gyventojų. Toks siekis išsaugoti mažos tautos tapatumą atspindimas ir atsakymuose į klausimą apie tautinį bei Europinį tapatumą.

Svarbu pastebėti, kad sąvoka „lietuviai“ Lietuvos gyventojams visų pirma nusako etninę grupę, tautybę, o ne gyvenimą tam tikroje valstybėje. Lietuviai nesako „nelietuvių tautybės lietuviai“ (t.y., neskiriamos sąvokos „nationality“ ir „ethnicity“). Tad ir būti europietiškos tautybės žmogumi pagal lietuvių mentalitetą neįmanoma. Europietis – tas, kas gyvena Europoje, bet tautybė (etnosas) yra pagrindinė tapatumą apibrėžianti charakteristika.

Kalbos ir kultūros ypatumai paaiškina, kodėl absoliuti dauguma Lietuvos gyventojų visų pirma save laiko lietuviais. 86% Lietuvos gyventojų sako, kad visų pirma jie yra lietuviai (55% - tik lietuviai ir 31% lietuviai ir europiečiai). Etniniai lietuviai Lietuvoje sudaro apie 85% visų gyventojų. Lietuvos rusas ar lenkas savęs lietuviu nelaiko – jis yra Lietuvos gyventojas. Tuo tarpu lietuviams savęs pavadinimas europiečiu nėra tapatumo apibrėžimo pakeitimas – „europietis“ lietuviams yra geografinė, o „lietuviai“ –

tautinė sąvoka. Tad lyginant atskirų šalių gyventojų nuomones apie tapatumą kultūrine ir vertybine prasme, labai svarbu atsižvelgti į kalbinius ir semantinius skirtumus.

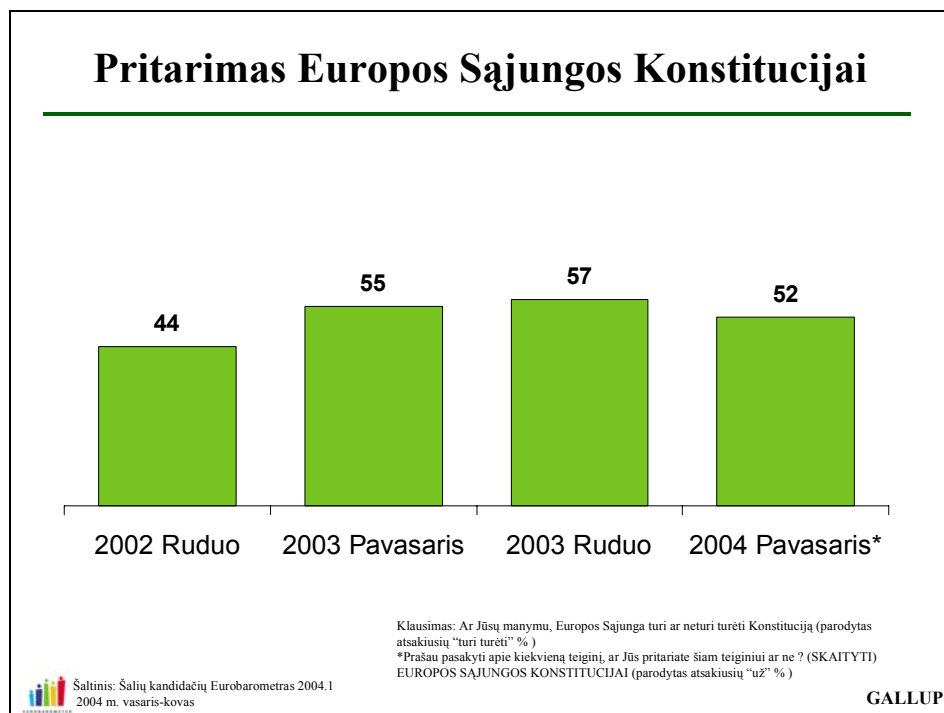

24 grafikas

Tapatumo apibrėžimas priklauso nuo amžiaus (jaunimas dažniau save laiko lietuviais ir europiečiais, nei vien tik lietuviais), pajamų lygio (turtingesni žmonės dažniau laiko save lietuviais ir europiečiais, nei tik lietuviais), išsimokslinimo (aukštesnio išsimokslinimo Lietuvos gyventojai taip pat dažniau mini Europą).

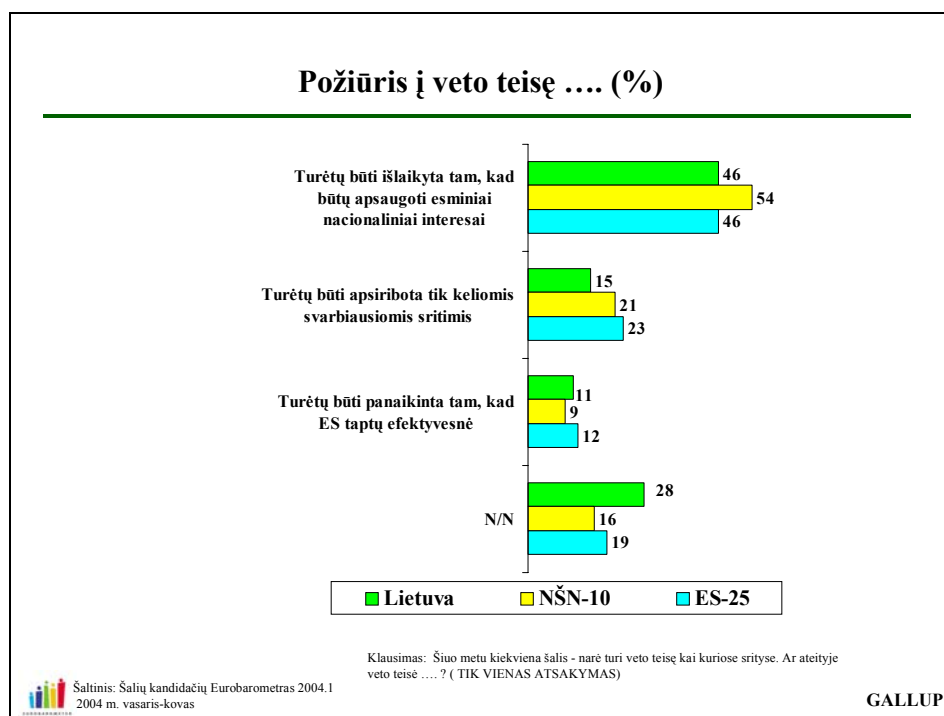
5. Europos Sąjungos institucinė reforma

Lietuvos gyventojai, pritardami Europos Sąjungos politikai, pritaria ir ES Konstitucijos idėjai. Per metus pritarimas šiai idėjai išliko beveik nepakitęs. Tam tikras pritariančių skaičiaus sumažėjimas, mūsų nuomone, yra labiau susijęs su Lietuvos vidaus politinėmis problemomis (prezidentiniu skandalu), dėl kurių apskritai buvo sumažėjęs pasitikėjimas valdžia, o ne rimtesniais debatais ar analize apie ES Konstituciją.

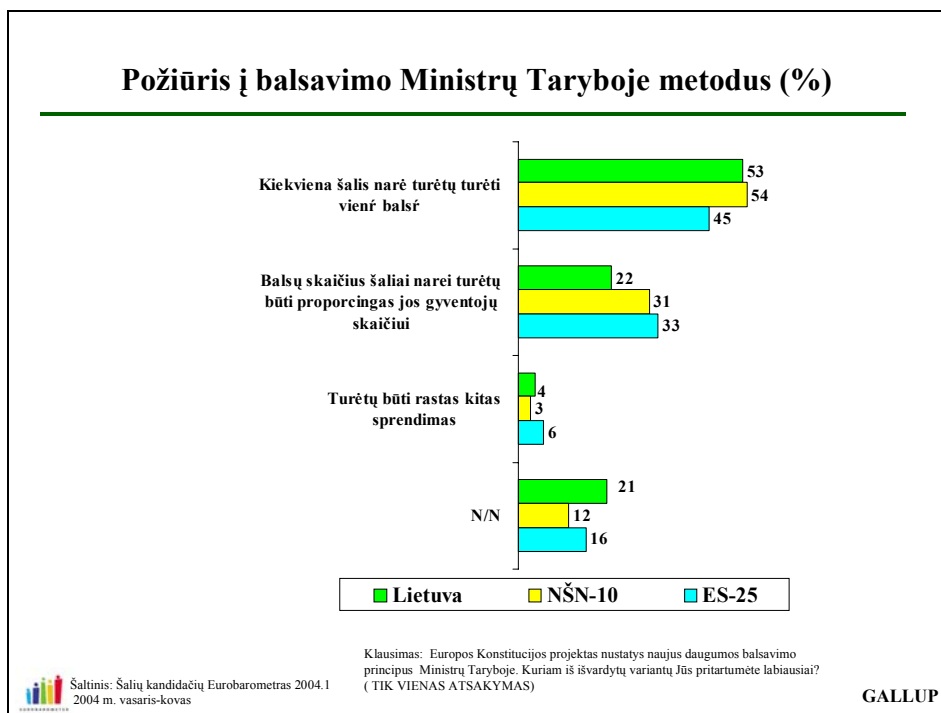
24 grafikas

Lietuvos gyventojai, kaip ir kitų ES (o ypač naujųjų narių) gyventojai, yra skeptiški kai kurių ES iniciatyvų institucinių reformų atžvilgiu. Lietuvos gyventojai mano, kad veto teisė turi būti išlaikyta tam, kad būtų apsaugoti esminiai nacionaliniai interesai. Šiuo klausimu Lietuvos gyventojų nuomonė sutampa su bendra ES šalių gyventojų nuomone. Svarbu pažymėti, kad Lietuvoje šiuo klausimu daug daugiau neturinčių nuomonės, nei ES ar NVN apskritai - tai rodo, kad Lietuvos gyventojai mažai domėjosi ar girdėjo apie siūlomas reformas.

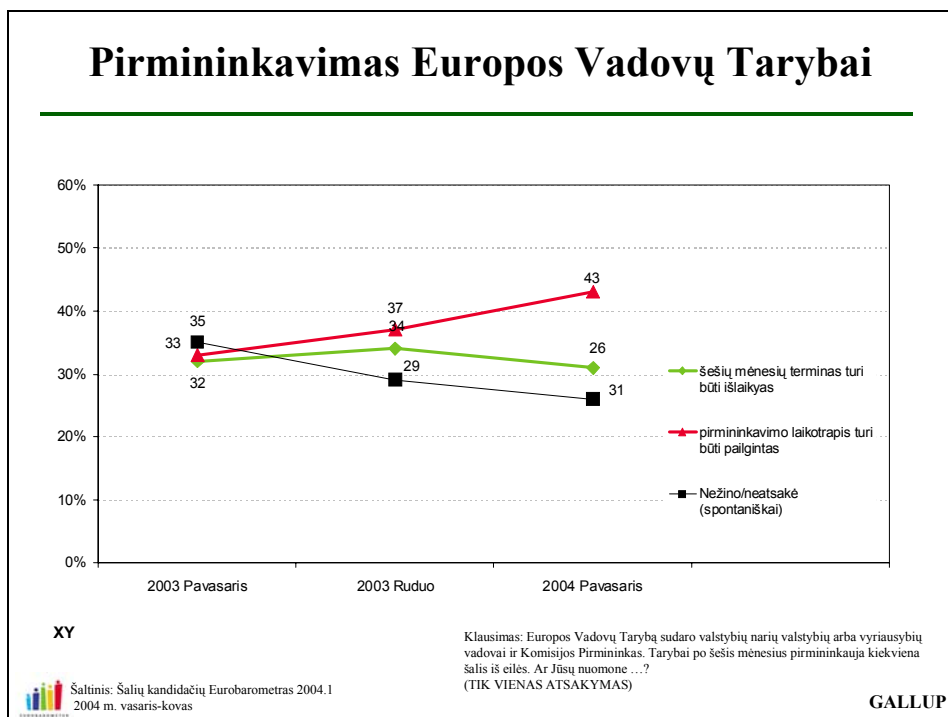
25 grafikas

Kalbant apie balsavimo sistemos Ministrų Taryboje reformą, Lietuvos gyventojai taip pat yra mažiau informuoti, nei kitų NVN gyventojai ar ES gyventojai apskritai. Šis faktas dar kartą rodo, kad viešos diskusijos svarbiausiais ES klausimais Lietuvoje beveik nebuvo, o nesant stiprios opozicijos narystei, tokie klausimai netampa visuomenės diskurso dalimi net ir rengiantis Europos Parlamento rinkimams. Kita vertus, Lietuvos gyventojai, kaip ir kitų naujųjų narių gyventojai, mano, kad kiekviena šalis turėtų turėti po vieną balsą, nepaisant gyventojų skaičiaus. Net ir nebūdami gerai informuoti apie reformos esmę, Lietuvos gyventojai šią reformą vertina iš mažos šalies pozicijų ir siekia apsaugoti nuo galimo didesnių valstybių diktato.

26 grafikas

Vertindami pasiūlymą pailginti pirmininkavimo Europos Vadovų Tarybai laikotarpį, Lietuvos gyventojai kuo toliau, tuo labiau linkę pritarti šiam pasiūlymui. Per metus sumažėjo neturinčių nuomonės ir nepritariančių šiam pasiūlymui skaičius ir padaugėjo jam pritariančių.

27 grafikas

Apklaustųjų charakteristika

2004 metų vasario 20 – kovo 17 d.d. The Gallup Organization, Hungary Europos Komisijos generalinio spaudos ir komunikacijos direktorato užsakymu atliko 2004.1 etapo šalių kandidačių Eurobarometro tyrimą.

Šalių kandidačių Eurobarometras 2004.1 atliktas kiekvienoje iš Europos Sąjungą stojančioje šalyje. Kiekvienoje šalyje, išskyrus Latviją, Estiją ir Kiprą, apklausti 15 metų ir vyresni piliečiai. Latvijoje ir Estijoje apklausti 15 metų ir vyresni nuolatiniai gyventojai. Kipre apklausa vyko tik Kipro Respublikos teritorijoje. Tyrime naudota daugiapakopė atsitiktinė tikimybinė atranka. Kiekvienoje šalyje apklausos taškai buvo atrinkti pagal gyventojų dalį atitinkamo dydžio vietovėse tarp visų šalies gyventojų.

Atrinkant apklausos taškus, vietovės buvo sistemingai atrinkamos iš "administracinių regioninių vienetų", sugrupavus atskirus vienetų ir vietovės tipus. Todėl šie apklausos taškai reprezentuoja visą šalių kandidačių regiono teritoriją, apibrėžiamą pagal EUROSTAT NUTS 2 (arba atitinkamą apibrėžimą; ten, kur tokių regionų nėra, buvo naudojamas NUTS 3 apibrėžimas arba atitinkami atrankos regionai). Atranka atitiko gyventojų pasiskirstymą pagal didmiesčius, miestus ir kaimus. Kiekviename apklausos taške pradinis apklausos adresas buvo parenkamas atsitiktinai. Kiti adresai buvo parenkami N žingsniu, naudojant standartinę maršrutinę procedūrą. Kiekviename namų ūkyje respondentas buvo atrinkamas atsitiktiniu būdu. Visi interviu atlikti asmeninio interviu būdu respondentų namuose jų gimtąja kalba. Šalyse, kur didelė dalis gyventojų kalba tautinių mažumų kalbomis, respondentai galėjo rinktis interviu kalbą (Estijoje, Latvijoje – rusų, Rumunijoje – vengrų).

Šalys	Tyrimų kompanijos	Respon dentų skaičius	Apklausos datos	Gyventojų skaičius (tūks.)
Bulgarija	VITOSHA RESEARCH	1000	Vasario 25 - kovo 14	7,891
Kipro Respublika	CYMAR MARKET RESEARCH	500	Vasario 24 -kovo 9	689
Čekijos Respublika	THE GALLUP ORGANIZATION, CZECH REPUBLIC / CVVM	1000	Vasario 21 -kovo 11	10,226
Estija	SAAR POLL	1004	Vasario 21 –kovo 3	1,360
Vengrija	THE GALLUP ORGANIZATION, HUNGARY	1012	Vasario 24 –kovo 14	10,195
Latvija	LATVIAN FACTS LTD.	1006	Vasario 27 -kovo11	2,345
Lietuva	BALTIJOS TYRIMAI	1016	Vasario 20 - kovo 4	3,475
Malta	MISCO	500	Vasario 23 – kovo 12	386
Lenkija	THE GALLUP ORGANIZATION, POLAND	1000	Vasario 21 –kovo 7	38,632
Rumunija	THE GALLUP ORGANIZATION, ROMANIA	1019	Vasario 20 – kovo 8	22,435
Slovakija	FOCUS CENTER FOR SOCIAL AND MARKET ANALYSIS	1053	Vasario 25 – kovo 10	5,331
Slovėnija	CATI D.O.O.	1014	Vasario 24 – kovo 17	1,980
Turkija	KONSENSUS RESEARCH & CONSULTANCY	1000	Vasario 21 - kovo11	67,803
Iš viso apklausta		12124		172,748

Kiekvienoje šalyje palyginta atranka ir atrankinė visuma. Atrankinės visumos apibrėžimui naudoti nacionalinės statistikos duomenys. Visų šalių kandidačių rezultatams buvo taikoma statistinio svėrimo procedūra. Svėrimui naudoti tokie požymiai: lytis, amžius, regionas, gyvenvietės dydis, namų ūkio dydis ir išsilavinimas. Tarptautiniams palyginimams (pvz. . CC-13, AC-10, CC-3 vidutiniai rezultatai), Gallup taikė oficialius gyventojų skaičiaus duomenis, pateikiamus nacionalinių statistikos tarnybų. Bendro gyventojų skaičiaus rodikliai pateikiami lentelėje.

Šalių kandidačių Eurobarometro rezultatai publikuojami lentelių, duomenų bazių ir ataskaitų forma. Lentelėse pateikiamas visas klausimas anglų kalba. Rezultatai skaičiuojami kaip visų apklaustųjų atsakymų %. Eurobarometro rezultatai ir analizė platinami per Spaudos ir komunikacijos generalinį direktoratą, Europos Komisijos nuomonių tyrimai (Directorate-General Press and Communication, Opinion Polls of the European Commission, Adresas: Brey 7/41, B-1049 Brussels). Rezultatai patalpinti Europos Komisijos Interneto svetainėje: http://europa.eu.int/comm/public_opinion/. Visi Eurobarometro duomenys saugomi "Zentral Archiv" (Universität Köln, Bachemer Strasse, 40, D-50869 Köln-Lindenthal). Juos galima gauti iš CESSDA Duomenų bazės <http://www.nsd.uib.no/cessda/europe.html>. Šiais duomenimis gali naudotis visi Europos Politinių Tyrimų Konsorciumo nariai (Eseksas), Tarp-Universitetinio Politinių ir Socialinių Tyrimų Konsorciumo nariai (Mičiganas) ir visi, besidomintys socialiniais mokslais.

Skaitytojams primename, kad tyrimo rezultatų tikslumas, kitoms sąlygoms esant vienodoms, priklauso nuo atrankos dydžio ir atsakymų procentinio pasiskirstymo. Kai atrankos dydis yra apie 1000 respondentų, realūs atsakymai (procentine išraiška) svyruoja šiuose intervaluose (jei atrankos dydis yra 500, svyravimo intervalai didesni):

Fiksuojami procentai	10% ar 90%	20% ar 80%	30% ar 70%	40% ar 60%	50%
Svyravimo intervalas	± 1.9%	± 2.5%	± 2.7%	± 3.0%	± 3.2%

Priedas 1

EUROBAROMETRAS – 2004 m. pavasaris

(Skliausteliuose: Pokytis nuo 2003 m. rudens)

	Narystė yra teigiamas dalykas 1		Narystė naudinga 2		Pasitikėjimas Europos Sąjunga 3		Pasitikėjimas Europos Komisija 4		Parama eurui 5		Parama plėtrai 6		Parama bendrai užsienio politikai 7		Parama bendrai gynybos ir saugumo politikai 8		Parama ES Konstitucijai 9	
ES25	47	(-2)	48	(=)	41	(-1)	48	(+1)	60	(=)	46	(-4)	66	(+2)	74	(+3)	63	(=)
BE	57	(+1)	58	(+1)	49	(+4)	63	(+8)	83	(+2)	38	(-5)	71	(-2)	77	(-3)	72	(+4)
DK	54	(-3)	64	(-3)	41	(+1)	47	(+2)	50	(-2)	59	(-4)	50	(-6)	61	(+1)	37	(-9)
DE	45	(-1)	39	(+2)	35	(=)	39	(-1)	58	(-2)	28	(-10)	74	(+2)	80	(+4)	68	(+5)
EL	71	(+9)	82	(+7)	68	(+3)	63	(+3)	64	(=)	66	(+1)	78	(+3)	80	(+5)	66	(-8)
ES	64	(+2)	69	(+3)	58	(+1)	53	(-2)	74	(+4)	59	(-3)	69	(+3)	74	(=)	70	(+5)
FR	43	(-1)	46	(-2)	42	(+5)	52	(+2)	68	(=)	37	(+3)	66	(+2)	75	(+4)	62	(+2)
IE	71	(-2)	80	(-2)	56	(+3)	61	(=)	83	(+4)	60	(+1)	66	(+5)	60	(+7)	59	(+6)
IT	54	(-4)	49	(=)	54	(-3)	63	(+3)	69	(-1)	55	(-6)	77	(+1)	83	(+2)	78	(+4)
LU	75	(-2)	69	(=)	53	(+1)	66	(+5)	88	(+5)	37	(-8)	77	(-1)	83	(=)	75	(+9)
NL	64	(+2)	55	(+1)	39	(+1)	54	(+2)	58	(-4)	44	(-6)	69	(-2)	77	(+2)	70	(+3)
AT	30	(-5)	38	(-2)	31	(-5)	37	(-5)	68	(+1)	34	(-7)	62	(-3)	57	(-7)	60	(-4)
PT	55	(=)	66	(+1)	60	(-1)	56	(=)	67	(-2)	52	(=)	62	(-3)	68	(=)	57	(+2)
FI	46	(+7)	46	(+6)	40	(+7)	59	(+8)	73	(+3)	48	(-5)	55	(+3)	57	(+6)	52	(+3)
SE	37	(-3)	27	(-4)	29	(+1)	48	(+4)	45	(+4)	54	(=)	49	(+1)	55	(+6)	53	(-10)
UK	29	(+1)	30	(=)	19	(-1)	26	(=)	26	(+3)	31	(-7)	39	(+4)	52	(+4)	42	(-6)
ES15	48	(=)	47	(+1)	41	(=)	47	(+1)	60	(+1)	42	(-5)	65	(+1)	72	(+2)	63	(+1)
CZ	41	(-3)	46	(-3)	42	(-1)	35	(=)	56	(=)	63	(-1)	57	(=)	78	(-1)	48	(-9)
EE	31	(-7)	41	(-4)	39	(+1)	44	(+7)	46	(=)	58	(+2)	62	(+1)	77	(+1)	54	(-10)
CY	42	(-17)	56	(-15)	57	(-8)	49	(-5)	65	(+7)	80	(+5)	81	(=)	91	(+4)	69	(-4)
LV	33	(-13)	49	(-9)	39	(-6)	32	(-11)	55	(+3)	67	(-2)	67	(-1)	77	(-3)	57	(-16)
LT	52	(-3)	57	(-6)	50	(+3)	45	(+8)	63	(+7)	67	(+5)	61	(-1)	70	(-5)	52	(-5)
HU	45	(-11)	58	(-4)	54	(-2)	58	(+3)	63	(+2)	74	(+7)	70	(+7)	82	(+3)	75	(+13)
MT	50	(-5)	57	(-3)	50	(-3)	50	(-2)	46	(-2)	68	(=)	50	(+5)	54	(+3)	59	(-3)
PL	42	(-10)	50	(-6)	33	(-7)	49	(+2)	59	(+3)	72	(-2)	70	(+4)	79	(+6)	65	(-11)
SK	46	(-12)	57	(-8)	47	(-4)	54	(+1)	68	(-3)	80	(+1)	74	(-2)	82	(-1)	65	(-5)
SI	40	(-10)	64	(-8)	47	(+2)	52	(+8)	82	(+1)	79	(+1)	76	(+2)	78	(+2)	68	(=)
NVN10	43	(-9)	52	(-5)	40	(-4)	48	(+2)	60	(+2)	71	(=)	68	(+3)	79	(+3)	63	(-7)

1. Narystė yra teigiamas dalykas:
Bendrai kalbant, ar Jūsų manymu, narystė Europos Sąjungoje (Jūsų šaliai) yra ... ? (NVN10: bus – *anksčiau* būtų)...?
 (Teigiamas dalykas / Neigiamas dalykas / Nei taip, nei ne)
 [% Teigiamas dalykas]
2. **Nauda iš narystės:**
Atsižvelgiant į visas aplinkybes, ar, Jūsų manymu, narystė Europos Sąjungoje (Jūsų šaliai) yra naudinga ar ne ? (NVN10: bus naudinga – *anksčiau* būtų naudinga)?
 [% Naudinga]
3. **Pasitikėjimas Europos Sąjunga:**
 Prašau pasakyti apie kiekvieną iš šių institucijų, ar Jūs linkę/usi ja pasitikėti, ar linkę/usi nepasitikėti – Europos Sąjunga
 [% Linkę/usi pasitikėti]
4. **Pasitikėjimas Europos Komisija:**
 Prašau pasakyti apie kiekvieną, ar Jūs linkę/usi ja pasitikėti, ar ne ? – Europos Komisija
 [% Linkę/usi pasitikėti]
5. **Parama Eurui:**
 Prašau pasakyti apie kiekvieną teiginį, ar Jūs pritariate šiam teiginiui ar ne?.
 « Europos pinigų sąjungai, turinčiai vieną bendrą valiutą - eurą »
 [% Už]
6. **Parama plėtrai:**
 Prašau pasakyti apie kiekvieną teiginį, ar Jūs pritariate šiam teiginiui ar ne?.
 « Plečiantis Europos Sąjungai šią gegužę į ją bus priimtos 10 naujų šalių narių »
 [% Už]
 (*Anksčiau* « Europos Sąjungos plėtrai priimant į ją naujas šalis nares »)
7. **Parama bendrai užsienio politikai:**
 Prašau pasakyti apie kiekvieną teiginį, ar Jūs pritariate šiam teiginiui ar ne?.
 « Vieningai Europos Sąjungos narių užsienio politikai kitų šalių atžvilgiu »
 [% Už]
8. **Parama bendrai gynybos / saugumo politikai:**
 Prašau pasakyti apie kiekvieną teiginį, ar Jūs pritariate šiam teiginiui ar ne?.
 « Bendrai Europos Sąjungos narių gynybos ir saugumo politikai »
 [% Už]
9. **Parama ES Konstitucijai :**
 Prašau pasakyti apie kiekvieną teiginį, ar Jūs pritariate šiam teiginiui ar ne?.
 « Europos Sąjungos Konstitucijai »
 [% Už]
 (*Anksčiau* Ar Jūsų manymu, Europos Sąjunga turi turėti ar neturi turėti Konstituciją ? [% Turi turėti])

Klausimynas

Apklauso pradžia ! ____! ____!

CC-EB KLAUSIMYNAS – 2004.1**ŠALIS: 1. LIETUVA**

Labas rytas / laba diena, Mano vardas _____ aš esu iš kompanijos "Baltijos tyrimai". Šiuo metu, Europos Komisijos užsakymu, 13 šalių kandidačių atliekama apklausa.. Aš Jūs sutiktumėte dalyvauti šioje apklausoje. Anketoje yra trys skirtingos temos. Pirmiausia aš pateiksiu kelis klausimus apie žmonių požiūrį apie artėjančią stojimą į Europos Sąjungą. Po to pakalbėsime apie sveikatą ir pabaigoje pateiksiu kelis klausimus apie naudojimosi Internetu sąlygas vaikams. Būčiau dėkingas (a) už pagalbą.

Anketa anoniminė; Jūsų atsakymai bus pateikiami tik apibendrinti Lietuvos mastu. Jeigu nenorite, galite neatsakyti į kai kuriuos klausimus.

Q2. AR DAŽNAI JŪS KALBATĖS APIE POLITIKĄ, KAI SUSITINKATE SU DRAUGAIS?

- 1 - Dažnai
2 - Kartais
3 - Niekada

9 – N/N (NESKAITYTI)
X – Atsisakė (NESKAITYTI)

Q3. AR TURĖDAMAS (A) TVIRTĄ NUOMONĘ KOKIU NORS KLAUSIMU, JŪS STENGIATĖS ĮTIKINTI SAVO DRAUGUS, GIMINES AR BENDRADARBIUS SAVO NUOMONĖS TEISINGUMU? AR JŪS TAI DAROTE ...?

- 1 - Dažnai
2 - Kartais
3 - Retai
4 - Niekada

9 – N/N (NESKAITYTI)
X - Atsisakė (NESKAITYTI)

Q4. KOKIUS LŪKESČIUS JŪS SIEJATE SU ARTIMIAUSIAIS 12 MĖNESIŲ: AR ARTIMIAUSI 12 MĖNESIŲ, JŪSŲ MANYMU, BUS GERESNI, BLOGESNI AR TOKIE PAT, KALBANT APIE ...?

SKAITYTI	Geresni	Blogesni	Tokie patys	N/N	Atsisakė
a) Jūsų gyvenimą bendrai	3	2	1	9	X
b) Ekonominę padėtį Lietuvoje	3	2	1	9	X
c) Jūsų šeimos finansinę padėtį	3	2	1	9	X
d) Įsidarbinimo galimybes Lietuvoje	3	2	1	9	X
e) Jūsų asmenines galimybes rasti darbą	3	2	1	9	X

Q5. LYGINANT SU TUO, KAS BUVO PRIEŠ PENKERIUS METUS, JŪSŲ DABARTINĖ PADĖTIS: PAGERĖJO, NEPAKITO AR PABLOGĖJO?

- 1 - Pagerėjo
- 2 - Nepakito
- 3 - Pablogėjo

9 – N/N (*NESKAITYTI*)

X – Atsisakė (*NESKAITYTI*)

Q6. O KALBANT APIE ARTIMIAUSIUS PENKERIUS METUS, JŪSŲ MANYMU, JŪSŲ ASMENINĖ PADĖTIS: PAGERĖS, NEPAKIS AR PABLOGĖS?

- 1 - Pagerės
- 2 - Nepakis
- 3 - Pablogės

9 – N/N (*NESKAITYTI*)

X - Atsisakė (*NESKAITYTI*)

Q7. PRAŠAU PASAKYTI APIE KIEKVIENĄ IŠ ŠIŲ INSTITUCIJŲ, AR JŪS LINKĘS/USI JA PASITIKĖTI, AR LINKĘS/USI NEPASITIKĖTI? (SKAITYTI)

	Linkęs pasitikėti	Linkęs nepasitikėti	N/N	Atsisakė
1. Spauda	1	2	9	X
2. Radiju	1	2	9	X
3. Televizija	1	2	9	X
4. Lietuvos teisėsaugos sistema	1	2	9	X
5. Policija	1	2	9	X
6. Kariuomenė	1	2	9	X
7. Religinėmis institucijomis	1	2	9	X
8. Profsąjungomis	1	2	9	X
9. Politinėmis partijomis	1	2	9	X
10. Didelėmis kompanijomis	1	2	9	X
11. Lietuvos Vyriausybė	1	2	9	X
12. Lietuvos Respublikos Seimu	1	2	9	X
13. Europos Sąjunga	1	2	9	X
14. Jungtinėmis Tautomis	1	2	9	X
15. Labdaros ar savanoriškomis organizacijomis	1	2	9	X

DAR KELI KLAUSIMAI APIE EUROPOS SĄJUNGĄ

Q8. BENDRAI KALBANT, AR JŪSŲ MANYMU, NARYSTĖ EUROPOS SĄJUNGOJE LIETUVAI BUS ...?

1 – Teigiamas dalykas

2 – Neigiamas dalykas

3 – Nei taip, nei ne

9 – N/N (*NESKAITYTI*)

X - Atsisakė (*NESKAITYTI*)

Q9. ATSIŽVELGIANT Į VISAS APLINKYBES, AR, JŪSŲ MANYMU, NARYSTĖ EUROPOS SĄJUNGOJE LIETUVAI BUS NAUDINGA AR NE?

1 - taip, bus naudinga

2 - ne, bus nenaudinga

9 – N/N (*NESKAITYTI*)

X - Atsisakė (*NESKAITYTI*)

Q10. BENDRAI KALBANT, AR JŪSŲ NUOMONĖ APIE EUROPOS SĄJUNGĄ YRA LABAI TEIGIAMA, GREIČIAU TEIGIAMA, NEUTRALI, GREIČIAU NEIGIAMA AR LABAI NEIGIAMA?

5. Labai teigiama

4. Greičiau teigiama

3. Neutrali

2. Greičiau neigiama

1. Labai neigiama

9. N/N (*NESKAITYTI*)

X. Atsisakė (*NESKAITYTI*)

Q11. KĄ JUMS ASMENIŠKAI REIŠKIA EUROPOS SĄJUNGA?

(KORTELE Q11a-Q11b — KEISTI TEIGINIŲ SKAITYMO TVARKĄ – PRADĖTI NUO PIRMO, KITAM RESPONDENTUI NUO PASKUTINIO, GALIMI KELI ATSAKYMAI)

	Paminėta	Nepaminėta	N/N	Atsisakė
1. Taiką	1	2	9	X
2. Ekonominę gerovę	1	2	9	X
3. Demokratiją	1	2	9	X
4. Socialinę apsaugą	1	2	9	X
5. Laisvę keliauti, studijuoti ir dirbti bet kur Europos Sąjungoje	1	2	9	X
6. Kultūros įvairovę	1	2	9	X
7. Svaresnį žodį pasaulyje	1	2	9	X
8. Eurą	1	2	9	X
9. Nedarbą	1	2	9	X
10. Biurokratiją	1	2	9	X
11. Pinigų švaistymą	1	2	9	X
12. Mūsų kultūros savitumo praradimą	1	2	9	X
13. Daugiau nusikaltimų	1	2	9	X
14. Nepakankamą išorinių sienų kontrolę	1	2	9	X
15. Kita (<i>NESKAITYTI</i>)	1	2	9	X

Q12. PRAŠAU PASAKYTI APIE KIEKVIENĄ TEIGINĮ, AR JŪS LINKĘS/USI SU JUO SUTIKTI, AR LINKĘS NESUTIKTI?

<i>SKAITYTI</i>	Linkęs sutikti	Linkęs nesutikti	N/N	Atsisakė
1. Aš jausiuosi saugiau, kai Lietuva bus Europos Sąjungos nare	1	2	9	X
2. Aš manau, kad mes būsimė stabilesni ekonomiškai, kai Lietuva bus Europos Sąjungos nare	1	2	9	X
3. Aš manau, kad mes būsimė stabilesni politiškai, kai Lietuva bus Europos Sąjungos nare	1	2	9	X
4. Europos Sąjungoje bus atsižvelgiama į mano nuomonę	1	2	9	X
5. Aš suprantu, kaip veikia Europos Sąjunga	1	2	9	X
6. Europos Sąjungoje bus atsižvelgiama į Lietuvos nuomonę	1	2	9	X
7. Lietuva ateityje darys didesnę įtaką Europos Sąjungoje	1	2	9	X
8. Didžiosios šalys turi didžiausią galią Europos Sąjungoje	1	2	9	X

KLAUSTI VISUS

Q13a. KOKS, JŪSŲ MANYMU, YRA DABARTINIS EUROPOS KŪRIMO GREITIS? PRAŠAU PAŽIŪRĖTI Į ŠIUOS SKAIČIUS “1” REIŠKIA, KAD STOVI VIETOJE, “7” – VYKSTA PILNU TEMPU. PASIRINKITE SKAIČIŲ, KURIS GERIAUSIAI ATITINKA JŪSŲ NUOMONĘ APIE DABARTINĮ EUROPOS KŪRIMO GREITĮ? (RODYTI KORTELEJ Q13a-Q13b)

Stovi vietoje						Vyksta pilnu greičiu	N/N (<i>NESKAITYTI</i>)	Atsisakė (<i>NESKAITYTI</i>)
1	2	3	4	5	6	7	9	X

Q13b. O KURIS SKAIČIUS GERIAUSIAI ATITINKA GREITĮ, KURIO PAGEIDAUJATE JŪS? (RODYTI KORTELEJ Q13a-Q13b)

Stovi vietoje						Vyksta pilnu greičiu	N/N (<i>NESKAITYTI</i>)	Atsisakė (<i>NESKAITYTI</i>)
1	2	3	4	5	6	7	9	X

Q14A. AR JŪSŲ MANYMU, PER ARTIMIAUSIUS 5 METUS EUROPOS SĄJUNGA JŪSŲ KASDIENINIAME GYVENIME TAPS SVARBESNĖ, MAŽIAU SVARBI AR TIEK PAT SVARBI KIEK IR DABAR?

- 1 – Svarbesnė
2 – Mažiau svarbi
3 – Tiek pat svarbi, kiek ir dabar

9 – N/N (*NESKAITYTI*)

X – Atsisakė (*NESKAITYTI*)

Q14B. AR JŪS NORĖTUMĖTE, KAD PER 5 ARTIMIAUSIUS METUS EUROPOS SĄJUNGA JŪSŲ KASDIENINIAME GYVENIME TAPTŲ SVARBESNĖ, MAŽIAU SVARBI, AR LIKTŲ TIEK PAT SVARBI KIEK IR DABAR?

- 1 – Svarbesnė
2 – Mažiau svarbi
3 – Tiek pat svarbi, kiek ir dabar

9 – N/N (*NESKAITYTI*)

X – Atsisakė (*NESKAITYTI*)

Q15. KAI KURIE ŽMONĖS BAIMINASI DĖL VIENINGOS EUROPOS – EUROPOS SĄJUNGOS KŪRIMO. AŠ JUMS SKAITYSIU ĮVAIRIUS DALYKUS, KURIŲ KAI KURIE ŽMONĖS BIJO. PRAŠAU PASAKYTI APIE KIEKVIENĄ DALYKĄ, AR JŪS DABARTINIŲ METŲ DĖL TO BAIMINATĖS, AR NESIBAIMINATE?

<i>SKAITYTI</i>	Dabartiniu metu baiminasi	Dabartiniu metu nesibaimina	N/N	Atsi-sakė
1. Mažos valstybės narės praras svarumą	1	2	9	X
2. Prekybos narkotikais bei organizuoto nusikalstamumo plitimas	1	2	9	X
3. Lietuvių kalba bus naudojama vis mažiau ir mažiau	1	2	9	X
4. Lietuva Europos Sąjungai mokės vis daugiau ir daugiau	1	2	9	X
5. Socialinių garantijų praradimas	1	2	9	X
6. Tautinio tapatumo bei kultūros praradimas	1	2	9	X
7. Ekonomikos krizė	1	2	9	X
8. Darbo vietų perkėlimas į kitas šalis nares, kuriose mažesnės gamybos sąnaudos	1	2	9	X
9. Daugiau sunkumų Lietuvos ūkininkams/žemdirbiams	1	2	9	X
10. Lito išnykimas	1	2	9	X

Q16. PRAŠAU PASAKYTI, AR, JŪSŲ MANYMU, JŪS LABAI DAUG ŽINOTE APIE EUROPOS SĄJUNGA, JOS POLITIKĄ IR JOS INSTITUCIJAS? VERTINIMUI NAUDOKITE SKALĘ NUO 1 IKI 10, KUR 1 REIŠKIA “VISIŠKAI NIEKO NEŽINAU”, O 10 - “LABAI DAUG ŽINAU”,? (RODYTI KORTELEJ Q16 SU SKALE)

Visiškai nieko nežino									Labai daug žino	N/N	Atsi- sakė
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	0	X

Q17. AR, JŪSŪ NUOMONE, JŪS GERAI INFORMUOTAS APIE TAI, KAD EUROPOS SĄJUNGOS NARĖMIS ŠIŲ METŲ GEGUŽE TAPS 10 NAUJŲ ŠALIŲ...? (*TIK VIENĄ ATSAKYMĄ*)

- 4 – Labai gerai informuotas
3 – Gerai informuotas
2 – Nelabai gerai informuotas
1 – Visiškai neinformuotas

9 – N/N (*NESKAITYTI*)X - Atsisakè (*NESKAITYTI*)

Q17B. AR, JŪSŲ NUOMONE, JŪS GERAI INFORMUOTAS APIE TAI, KAD ŠIŲ METŲ GEGUŽĘ LIETUVA TAPS EUROPOS SAJUNGOS NARĖ ? (TIK VIENAS ATSAKYMAS)

- 4 – Labai gerai informuotas
3 – Gerai informuotas
2 – Nelabai gerai informuotas
1 – Visiškai neinformuotas

9 – N/N (*NESKAITYTI*)X - Atsisakè (*NESKAITYTI*)

KLAUSTI VISUS

Q19. KURIAIS IŠ ŠIŲ ŠALTINIŲ JŪS NAUDOJATĖS, KAI JŪS IEŠKOTE INFORMACIJOS APIE EUROPOS SĄJUNGĄ, JOS POLITIKĄ, INSTITUCIJAS? O KURIAIS DAR? (*GALIMI KELI ATSAKYMAI*)

<i>SKAITYTI</i>	Paminėta	Nepaminėta	N/N	Atsisakė
1. Susitikimai	1	2	9	X
2. Diskusijos su giminėmis, draugais, kolegomis	1	2	9	X
3. Dienraščiai	1	2	9	X
4. Kiti laikraščiai, žurnalai	1	2	9	X
5. Televizija	1	2	9	X
6. Radijas	1	2	9	X
7. Internetas	1	2	9	X
8. Knygos, brošiūros, informaciniai lankstinukai	1	2	9	X
9. Kompaktinės ploštelės (CD-Rom)	1	2	9	X
10. Europos Sąjungos informacinės tarnybos, Euro-info Centrai, Euro-info punktai, Euro-bibliotekos ir pan.	1	2	9	X
11. Šalies ar regioninės valdžios informacinės tarnybos	1	2	9	X
12. Profsąjungos ir profesinės asociacijos	1	2	9	X
13. Kitos organizacijos (vartotojų organizacijos ir pan.)	1	2	9	X
14. Europos Parlamento narys	1	2	9	X
15. Kiti politikai	1	2	9	X
16. Kita (<i>NESKAITYTI</i>)	1	2	9	X
17. Niekada nieieškau tokios informacijos, nesidomiu (<i>NESKAITYTI</i>)	1	2	9	X

Q20. BENDRAI KALBANT, AR, JŪSŲ MANYMU, LIETUVOS ŽINIASKLAIDA APIE EUROPOS SĄJUNGĄ KALBA PER DAUG, TIEK KIEK REIKIA AR PER MAŽAI?

1 – Per daug

2 – Tiek, kiek reikia

3 – Per mažai

9 – N/N (*NESKAITYTI*)

X – Atsisakė (*NESKAITYTI*)

Q21. AR, JŪSŲ MANYMU, LIETUVOS ŽINIASKLAIDA PRISTATO EUROPOS SĄJUNGĄ PER DAUG TEIGIAMAI, OBJEKTIVIAI AR PER DAUG NEIGIAMAI?

1 – Per daug teigiamai

2 - Objektiviai

3 – Per daug neigiamai

9 – N/N (*NESKAITYTI*)

X - Atsisakė (*NESKAITYTI*)

Q22. AR JŪS ESATE GIRDĖJĘS/USI...? (SKAITYTI)

Q23. PRAŠAU PASAKYTI APIE KIEKVIENĄ ŠIŲ DALYKŲ, AR JIS VAIDINA SVARBŲ VAIDMENĮ, AR NESVARBŲ EUROPOS SAJUNGOS VEIKLOJE? (SKAITYTI)

Q24. PRAŠAU PASAKYTI APIE KIEKVIENĄ, AR JŪS LINKĘS/USI JA PASITIKĖTI, AR NE? (SKAITYTI)

	Q22.				Q23.				Q24.			
	Girdėjo	Negirdėjo	N/N	ATSISAKĖ	Vaidina svarbų vaidmenį	Nevaidina svarbaus vaidmens	N/N	ATSISAKĖ	Linkęs pasitikėti	Linkęs nepasitikėti	N/N	ATSISAKĖ
1. Europos Parlamentas	1	2	9	X	1	2	9	X	1	2	9	X
2. Europos Komisija	1	2	9	X	1	2	9	X	1	2	9	X
3. Europos Sąjungos Ministrų Taryba	1	2	9	X	1	2	9	X	1	2	9	X
4. Europos Teisingumo Teismas	1	2	9	X	1	2	9	X	1	2	9	X
5. Europos Ombudsmenas	1	2	9	X	1	2	9	X	1	2	9	X
6. Europos Centrinis Bankas	1	2	9	X	1	2	9	X	1	2	9	X
7. Europos Audito Rūmai	1	2	9	X	1	2	9	X	1	2	9	X
8. Europos Sąjungos Regionų Komitetas	1	2	9	X	1	2	9	X	1	2	9	X
9. Europos Sąjungos Ekonomikos ir Socialinių reikalų Komitetas	1	2	9	X	1	2	9	X	1	2	9	X

Q18. PRAŠAU PASAKYTI APIE KIEKVIENĄ TEIGINĮ APIE EUROPOS SĄJUNGĄ, AR JIS, JŪSŲ MANYMU, YRA TEISINGAS AR KLAIDINGAS?

<i>SKAITYTI</i>	Teisingas	Klaidingas	N/N	Atsisakė
1. Europos Sąjungai dabartiniu metu priklauso 12 šalių narių	1	2	9	X
2. Europos Bendrija buvo įkurta po Pirmo Pasaulinio karo, antrojo dešimtmečio pradžioje apie 1920 metus	1	2	9	X
3. Europos vėliava yra mėlyna su geltonomis žvaigždėmis	1	2	9	X
4. Ant Europos vėliavos yra po vieną žvaigždę kiekvienai šaliai narei	1	2	9	X
5. Europos Sąjungos būstinė yra Strasbure	1	2	9	X
6. Europos Sąjungos Parlamento narius tiesiogiai renka Europos Sąjungos piliečiai	1	2	9	X
7. Europos Sąjungos prezidentą tiesiogiai renka Europos Sąjungos piliečiai	1	2	9	X
8. Europos Sąjunga turi savo himną	1	2	9	X
9. Kiekvienais metais visose Europos Sąjungos šalyse yra švenčiama Europos diena	1	2	9	X
10. Kiti Europos Parlamento rinkimai vyks 2006 birželio mėn.	1	2	9	X

Q27. KOKIOS DVI SVARBIAUSIOS PROBLEMOS ŠIUO METU IŠKYLA LIETUVAI?
(RODYTI KORTELEJ Q27 – **NE DAUGIAU 2 ATSAKYMŲ**)

	Paminėjo	Nepaminėjo	N/N	Atsisakė
1. Nusikalstamumas	1	2	9	X
2. Viešasis transportas	1	2	9	X
3. Ekonominė padėtis	1	2	9	X
4. Kylančios kainos / infliacija	1	2	9	X
5. Mokesčiai	1	2	9	X
6. Nedarbas	1	2	9	X
7. Terorizmas	1	2	9	X
8. Gynyba / Užsienio politika	1	2	9	X
9. Aprūpinimas būstu	1	2	9	X
10. Imigracija	1	2	9	X
11. Sveikatos apsaugos sistema	1	2	9	X
12. Švietimo sistema	1	2	9	X
13. Pensijos	1	2	9	X
14. Aplinkos apsauga	1	2	9	X
15. Kita (<i>NESKAITYTI</i>)	1	2	9	X

Q28. PRAŠAU PASAKYTI APIE KIEKVIENĄ, AR, JŪSŲ MANYMU, EUROPOS SĄJUNGA DARO TEIGIAMĄ POVEIKĮ, NEIGIAMĄ POVEIKĮ AR NEI TEIGIAMĄ, NEI NEIGIAMĄ POVEIKĮ ŠIEMS DALYKAMS LIETUVOJE?
(*RODYTI KORTELE Q28*)

<i>SKAITYTI</i>	Teigiamą poveikį	Neigiamą poveikį	Nei teigiamą, nei neigiamą	N/N	Atsisakė
1. Kovai su nusikalstamumu	1	2	3	9	X
2. Viešajam transportui	1	2	3	9	X
3. Ekonominė padėčiai	1	2	3	9	X
4. Kainų kilimui/inflacijai	1	2	3	9	X
5. Mokesčiams	1	2	3	9	X
6. Kovai su nedarbu	1	2	3	9	X
7. Kovai su terorizmu	1	2	3	9	X
8. Gynybai	1	2	3	9	X
9. Užsienio politikai	1	2	3	9	X
10. Aprūpinimui būstu	1	2	3	9	X
11. Imigracijai	1	2	3	9	X
12. Sveikatos apsaugai	1	2	3	9	X
13. Švietimui	1	2	3	9	X
14. Pensijoms	1	2	3	9	X
15. Aplinkos apsaugai	1	2	3	9	X

Q29. PRAŠAU PASAKYTI APIE KIEKVIENĄ TEIGINĮ, AR JŪS PRITARIATE ŠIAM TEIGINIUI AR NE?
(*KEISTI TEIGINIŲ SKAITYMO TVARKĄ – PAŽYMĖKITE STULPELYJE « R », NUO KURIO PRADĖJOTE SKAITYTI*)

R	<i>SKAITYTI – KEISTI SKAITYMO TVARKĄ</i>	Už	Prieš	N/N	Atsisakė
A	1. Europos pinigų Sąjungai, turinčiai vieną bendrą valiutą- eurą	1	2	9	X
B	2. Vieningai Europos Sąjungos narių užsienio politikai kitų šalių atžvilgiu	1	2	9	X
C	3. Bendrai Europos Sąjungos narių gynybos ir saugumo politikai	1	2	9	X
D	4. Plečiantis Europos Sąjungai šią gegužę į ją bus priimtos 10 naujų šalių narių	1	2	9	X
E	5. Tolimesnė Europos Sąjungos plėtra numato kitų šalių priėmimą ateityje	1	2	9	X
F	6. Europos Sąjungos Konstitucijai	1	2	9	X
G	7. Europos Sąjungos Komisiją sudaro komisarai iš kiekvienos šalies narės	1	2	9	X
H	8. Spartesnis Europos kūrimo tempas vienoje grupėje šalių nei kitose šalyse	1	2	9	X
I	9. Supažindinti vaikus mokyklose su ES institucijų darbu	1	2	9	X

Q30. EUROPOS SĄJUNGA JAU TURI SUKŪRUSI BENDRĄ SAUGUMO IR UŽSIENIO POLITIKOS POLITIKĄ BEI EUROPOS SAUGUMO IR GYNYBOS POLITIKĄ. ŠIUO METU SVARSTOMA, KIEK ŠI POLITIKA TURĖTŲ BŪTI VYSTOMA TOLIAU. AR JŪS LINKĘS/USI PRITARTI AR NEPRITARTI KIEKVIENAM IŠ ŠIŲ TEIGINIŲ?
(KEISTI TEIGINIŲ SKAITYMO TVARKĄ. STULPELYJE "R" PAŽYMĖKITE NUO KURIO TEIGINIO PRADĖJOTE KLAUSINĖTI)

R	SKAITYTI – KEISTI EILĖS TVARKĄ	Linkęs pritarti	Linkęs nepritarti	N/N	Atsisakė
A	1. Europos Sąjunga turėtų turėti greito reagavimo karines pajėgas, kurios būtų greitai siunčiamos į neramumų vietas, kai kyla tarptautinė krizė	1	2	9	X
B	2. Kai kyla tarptautinė krizė, Europos Sąjungos narės turėtų sutarti dėl bendros pozicijos	1	2	9	X
C	3. Europos Sąjunga turėtų turėti savo užsienio reikalų ministrą, kuris galėtų atstovauti bendrai Europos Sąjungos pozicijai	1	2	9	X
D	4. Europos Sąjunga turėtų turėti savo atstovą Jungtinių Tautų organizacijos Saugumo Taryboje	1	2	9	X
E	5. Europos Sąjungos narės, kurios pasirinko neutraliteto poziciją, turėtų turėti teisę išsakyti savo poziciją Europos Sąjungos užsienio politikos klausimais	1	2	9	X
F	6. Europos Sąjungos užsienio politika turėtų būti nepriklausoma nuo JAV užsienio politikos	1	2	9	X
G	7. Europos Sąjunga turėtų užtikrinti žmogaus teises kiekvienoje šalyje narėje, net jei tai prieštarauja kai kurių šalių narių norams	1	2	9	X
H	8. Europos Sąjunga turėtų veikti, kad būtų užtikrintos žmogaus teisės visame pasaulyje, net jei kai kurios šalys tam priešinosi	1	2	9	X
I	9. Europos Sąjunga turėtų turėti bendrą imigracijos politiką, liečiančią žmones iš šalių, ne Europos Sąjungos narių	1	2	9	X
J	10. Europos Sąjunga turėtų turėti bendrą politiką pabėgėliams, ieškantiems prieglobsčio	1	2	9	X

Q31. AR JŪSŲ NUOMONE, SPRENDIMUS, LIEČIANČIUS EUROPOS GYNYBOS POLITIKĄ, TURĖTŲ PRIIMTI NACIONALINĖS VYRIAUSYBĖS, NATO AR EUROPOS SĄJUNGA ?

- 1 – Nacionalinės vyriausybės
- 2 - NATO
- 3 – Europos Sąjunga
- 4 - Kita (*NESKAITYTI*)
- 9 – N/N (*NESKAITYTI*)
- X – Atsisakė (*NESKAITYTI*)

Q32. EUROPOS TARYBĄ SUDARO ŠALIŲ – NARIŲ VALSTYBIŲ ARBA VYRIAUSYBIŲ VADOVAI IR KOMISIJOS PREZIDENTAS. TARYBAI PO ŠEŠIS MĖNESIUS PIRMININKAUJA KIEKVIENA ŠALIS IŠ EILĖS. AR, JŪSŲ NUOMONE ...? (TIK VIENAS ATSAKYMAS)

- 1 – Šešių mėnesių terminas turi būti išlaikytas, nes jis leidžia kiekvienai šaliai narei pirmininkauti Europos Sąjungoje nustatytu dažnumu
- 2 – Pirmininkavimo laikotarpis turi būti pailgintas, nes šeši mėnesiai yra per trumpas laikotarpis pasiekti svarbesnių rezultatų

9 – N/N (NESKAITYTI)

X – Atsisakė (NESKAITYTI)

Q33. ŠIUO METU KIEKVIENA ŠALIS – NARĖ TURI VETO TEISĘ KAI KURIOSE SRITYSE. AR ATEITYJE VETO TEISĖ ...? (TIK VIENAS ATSAKYMAS)

- 1 – Turėtų būti išlaikyta tam, kad būtų apsaugoti esminiai nacionaliniai interesai
- 2 – Turėtų būti apribota tik kelioms svarbiausioms sritims
- 3 – Turėtų būti panaikinta tam, kad Europos Sąjunga taptų efektyvesnė

9 - N/N (NESKAITYTI)

X – Atsisakė (NESKAITYTI)

Q34. EUROPOS KONSTITUCIJOS PROJEKTAS NUSTATYS NAUJUS DAUGUMOS BALSAVIMO PRINCIPUS EUROPOS MINISTRŲ TARYBOJE. KURIAM IŠ IŠVARDYTŲ VARIANTŲ JŪS PRITARTUMĖTE LABIAUSIAI? (TIK VIENAS ATSAKYMAS)

- 1 – Kiekviena šalis narė turėtų turėti vieną balsą, nepriklausomai nuo jos gyventojų skaičiaus
- 2 – Balsų skaičius šaliai narei turėtų būti proporcingas jos gyventojų skaičiui

3 – Turėtų būti rastas kitas sprendimas (NESKAITYTI)

9 – N/N (NESKAITYTI)

X - Atsisakė (NESKAITYTI)

Q35. KAM IŠ IŠVARDYTO, JŪSŲ MANYMU, EUROPOS SĄJUNGA SKIRIA DIDŽIAUSIĄ BIUDŽETO DALĮ? (RODYTI KORTELE Q35- TIK VIENAS ATSAKYMAS)

- 1 – Užimtumui ir socialinėms reikmėms
- 2 - Žemės ūkiui
- 3 – Moksliniams tyrimams
- 4 – Regioninei pagalbai
- 5 – Užsienio politikai ir paramai šalims ne Europos Sąjungos narėms
- 6 - Administracinėms ir personalo išlaidoms, pastatytų išlaikymui

7 - Kita (NESKAITYTI)

9 – N/N (NESKAITYTI)

X - Atsisakė (NESKAITYTI)

Q36. JŪS, TUR BŪT, ESATE GIRDĖJĘS (USI) APIE GLOBALIZACIJĄ, - BENDRĄ VISŲ EKONOMIKŲ ATSIVĖRIMĄ, KURIS SĄLYGOJA PASAULINĖS RINKOS SUSIKŪRIMĄ. PRAŠAU PASAKYTI APIE KIEKVIENĄ TEIGINĮ, AR JŪS LINKĘS/USI SU JUO SUTIKTI, AR LINKĘS/USI NESUTIKTI?

	<i>SKAITYTI</i>	Linkęs sutikti	Linkęs nesutikti	N/N	Atsisakė
1	Bendrai kalbant, globalizacija yra teigiamas dalykas Lietuvai	1	2	9	X
2	Bendrai kalbant, globalizacija yra teigiamas dalykas man asmeniškai	1	2	9	X
3	Globalizacijos dėka didžiosios kompanijoms sutelkia visą įtaką kitų sąskaita	1	2	9	X
4	Globalizacija padidina globalines aplinkos apsaugos problemas	1	2	9	X
5	Globalizacija atveria geras galimybes Lietuvos kompanijoms	1	2	9	X
6	Globalizacija kelia grėsmę užimtumui Lietuvoje	1	2	9	X
7	Globalizacijos dėka Lietuvoje didėja parduodamų produktų įvairovė	1	2	9	X
8	Globalizacija dėka dėl didėjančios konkurencijos mažėja produktų ir paslaugų kainos	1	2	9	X
9	Dėl globalizacijos sunkiau kontroliuoti Lietuvoje parduodamų maisto produktų kokybę	1	2	9	X
10	Dėl globalizacijos pasaulis tampa nuobodesnis ir labiau supanašėjęs	1	2	9	X

Q37. KAM IŠ IŠVARDYTŲ JŪS LABIAUSIAI PATIKĖTUMĖTE GLOBALIZACIJOS POVEIKIO KONTROLĘ?
(GALIMI KELI ATSAKYMAI)

	Paminėta	Nepaminėta	N/N	Atsisakė
1. Politinėms partijoms	1	2	9	X
2. Lietuvos vyriausybei	1	2	9	X
3. Europos Sąjungai	1	2	9	X
4. Nevyriausybinių organizacijoms (NVO)	1	2	9	X
5. Žaliesiems/gamtosauginėms/ekologinėms grupėms	1	2	9	X
6. Profsąjungoms	1	2	9	X
7. Vartotojų teisių asociacijoms	1	2	9	X
8. Tarptautinėms kompanijoms	1	2	9	X
9. Pasaulinei prekybos organizacijai	1	2	9	X
10. Jungtinėms tautoms	1	2	9	X
11. Pasaulio Bankui/Tarptautiniam Valiutos Fondui	1	2	9	X
12. Jungtinių Valstijų vyriausybei	1	2	9	X
13. Anti ar alternatyviems-globalizacijos judėjimams	1	2	9	X
14. Patiems piliečiams	1	2	9	X
15. Kita (<i>NESKAITYTI</i>)	1	2	9	X
16. Niekam (<i>NESKAITYTI</i>)	1	2	9	X

VIENĄ RESPONDENTĄ KLAUSTI A

Q38a. ARTIMIAUSIOJE ATEITYJE JŪS JAUSITĖS ...? (RODYTI KORTELE. Q38a. TIK VIENAS ATSAKYMAS)

- 1 – Tik lietuviu / lietuve
- 2 – Lietuviu / lietuve ir europiečių / europiete
- 3 – Europiečių / europiete ir lietuviu / lietuve
- 4 – Tik europiečių / europiete

9 – N/N (NESKAITYTI)

X – Atsisakė (NESKAITYTI)

KITĄ KLAUSTI B

Q38b. ARTIMIAUSIOJE ATEITYJE JŪS JAUSITĖS ...? (RODYTI KORTELE. Q38b. TIK VIENAS ATSAKYMAS)

- 1 – Tik lietuviu / lietuve
- 2 – Lietuviu / lietuve ir europiečių / europiete
- 3 – Tik europiečių / europiete

9 – N/N (NESKAITYTI)

X – Atsisakė (NESKAITYTI)

Q39a. APSKRITAI KALBANT, AR JŪS ESATE PATENKINTAS TUO, KAIP DEMOKRATIJA VEIKIA LIETUVOJE? (SKAITYTI)

- 4 – Labai patenkintas
- 3 – Greičiau patenkintas
- 2 – Nelabai nepatenkintas
- 1 – Visiškai nepatenkintas

9 – Nežino / neturi nuomonės (NESKAITYTI)

X – Atsisakė (NESKAITYTI)

Q39b. AR JŪS APSKRITAI PATENKINTAS TUO, KAIP DEMOKRATIJA VEIKIA EUROPOS SĄJUNGOJE? (SKAITYTI)

- 4 – Labai patenkintas
- 3 – Greičiau patenkintas
- 2 – Nelabai nepatenkintas
- 1 – Visiškai nepatenkintas

9 - Nežino/neatsakė (NESKAITYTI)

X - Atsisakė (NESKAITYTI)

PAKALBĖKIME APIE EUROPOS PARLAMENTĄ

Q40. JEIGU RYTOJ VYKTŲ RINKIMAI Į LIETUVOS SEIMĄ, PRAŠAU PASAKYTI, NAUDOJANTIS 10 BALŲ SKALE AR TIKĖTINA, KAD JŪS DALYVAUSITE RINKIMUOSE? PAŽYMĖKITE TĄ SKAIČIŲ, KURIS GERIAUSIAI ATITINKA JŪSŲ NUOMONĘ, KUR "1" REIŠKIA, KAD JŪS TIKRAI NEDALYVAUTUMĖTE, "10" REIŠKIA, KAD JŪS TIKRAI DALYVAUTUMĖTE, O KITI SKAIČIAI REIŠKIA TAM TIKRĄ TARPINĘ POZICIJĄ TARP DVIEJŲ PAMINĖTŲ.

(RODYTI KORTELE. Q40-Q41 SU SKALE)

Tikrai
nedalyvaučiau

1

2

3

4

5

6

7

8

9

Tikrai
dalyvaučiau

10

N/N

11

Atsisakė

X

Q41. EUROPOS PARLAMENTO RINKIMAI VYKS BIRŽELIO MĖN. PRAŠAU PASAKYTI, NAUDOJANTIS 10 BALŲ SKALE AR TIKĖTINA, KAD JŪS DALYVAUSITE RINKIMUOSE? PAŽYMĖKITE TĄ SKAIČIŲ, KURIS GERIAUSIAI ATITINKA JŪSŲ NUOMONĘ, KUR "1" REIŠKIA, KAD JŪS TIKRAI NEDALYVAUTUMĖTE, "10" REIŠKIA, KAD JŪS TIKRAI DALYVAUTUMĖTE, O KITI SKAIČIAI REIŠKIA TAM TIKRĄ TARPINĘ POZICIJĄ TARP DVIEJŲ PAMINĖTŲ.

(RODYTI KORTELĘ Q40-Q41 SU SKALE)

Tikrai nedalyvaučiau											Tikrai dalyvaučiau	N/N	Atsisakė
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	X		

KL.Q42 KLAUSTI, JEIGU KL. Q41 ATSAKYMAI NUO 2 IKI 11, KITUS KLAUSTI KL. Q43.

Q42. JEIGU JŪS NUSPREŠTUMĖTE DALYVAUTI EUROPOS PARLAMENTO RINKIMUOSE, KOKIOS PRIEŽASTYS NULEMTŲ UŽ KĄ BALSUOTI? (GALIMI KELI ATSAKYMAI)

	Paminėta	Nepaminėta	N/N	Atsisakė
1. Jūsų požiūris į Lietuvos problemas	1	2	9	X
2. Jūsų požiūris į Europos problemas	1	2	9	X
3. Kandidato (ų) partija	1	2	9	X
4. Kandidato (ų) asmenybė (s)	1	2	9	X
5. Kandidato (ų) programa/mos	1	2	9	X
6. Kita (<i>NESKAITYTI</i>)	1	2	9	X

KLAUSTI VISUS

Q43. AR JŪS KĄ NORS MATĖTE ARBA GIRDĖJOTE, AR ESATE SUSIDŪRĘS SU EUROPOS PARLAMENTU, KURIUO NORS IŠ IŠVARDYTŲ BŪDŲ? (GALIMI KELI ATSAKYMAI)

<i>SKAITYTI</i>	Paminėta	Nepaminėta	N/N	Atsisakė
1. Taip, aš skaičiau apie Europos Parlamento narius laikraščiuose ar žurnaluose	1	2	9	X
2. Taip, aš mačiau Europos Parlamento narius per televiziją	1	2	9	X
3. Taip, aš girdėjau Europos Parlamento narius kalbant per radiją	1	2	9	X
4. Taip, aš skaičiau apie Europos Parlamento narius Internetu	1	2	9	X
5. Taip, aš gavau lankstinuką (us), informacinį laišką (us), laišką (us) iš Europos Parlamento nario (ių)	1	2	9	X
6. Taip, aš mačiau Europos Parlamento narius viešame susitikime (se)	1	2	9	X
7. Ne, aš nemačiau ir negirdėjau, ir neturėjau jokių kontaktų su jokia Europos Parlamento nariu	1	2	9	X
8. Kita (<i>NESKAITYTI</i>)	1	2	9	X

Q44. AR JŪS ASMENIŠKAI NORĖTUMĖTE DAUGIAU PAMATYTI AR IŠGIRSTI APIE EUROPOS PARLAMENTĄ, KURIUO NORS BŪDU, APIE KURIUOS MES KĄ TIK KALBĖJOME? (GALIMI KELI ATSAKYMAI)

	Paminėta	Nepaminėta	N/N	Atsisakė
1. Taip, aš norėčiau paskaityti apie Europos Parlamento narius laikraščiuose ar žurnaluose	1	2	9	X
2. Taip, aš norėčiau pamatyti Europos Parlamento narius per televiziją	1	2	9	X
3. Taip, aš norėčiau išgirsti Europos Parlamento narius per radiją	1	2	9	X
4. Taip, aš norėčiau paskaityti, pamatyti ar išgirsti apie Europos Parlamento narius Internetu	1	2	9	X
5. Taip, aš norėčiau gauti lankstinuką (us), informacinį laišką (us) ar laišką (us) iš Europos Parlamento nario (ių)	1	2	9	X
6. Taip, aš norėčiau pamatyti Europos Parlamento narius viešame (se) susitikime (se)	1	2	9	X
7. Ne, manęs tai nedomintų	1	2	9	X
8. Kita (<i>NESKAITYTI</i>)	1	2	9	X

Q45. PRAŠAU PASAKYTI APIE KIEKVIENĄ INSTITUCIJĄ, AR JOS VEIKLA, SPRENDIMAI IR T.T. DARO ĮTAKĄ TOKIEMS ŽMONĖMS KAIP JŪS: DARO LABAI DIDELĘ ĮTAKĄ, TAM TIKRĄ ĮTAKĄ AR NEDARO JOKIOS ĮTAKOS ? (*RODYTI KORTELEJ Q45 SU SKALE*)

	<i>SKAITYTI</i>	Didelę įtaką	Tam tikrą įtaką	Jokios įtakos	N/N	Atsisakė
1	Lietuvos Vyriausybė	1	2	3	9	X
2	Lietuvos Respublikos Seimas	1	2	3	9	X
3	Europos Sąjunga bendrai	1	2	3	9	X
4	Europos Parlamentas ypatingai	1	2	3	9	X
5	Regioninė (Apskričių) valdžia	1	2	3	9	X

Q46. PRAŠAU PASAKYTI APIE KIEKVIENĄ TEIGINĮ AR JŪS SU JUO VISIŠKAI SUTINKATE, LINKĘS SUTIKTI, LINKĘS NESUTIKTI AR VISIŠKAI NESUTINKATE?

	<i>SKAITYTI</i>	Visiškai sutinku	Linkęs sutikti	Linkęs nesutikti	Visiškai nesutinku	N/N	Atsisakė
2	Europos Parlamentas turi daugiau galių nei Lietuvos Respublikos Seimas	1	2	3	4	9	X
3	Europos Parlamento rinkimai yra tikrai svarbūs	1	2	3	4	9	X

Q47. KAM, JŪSŲ MANYMU, KITŲ EUROPOS PARLAMENTO RINKIMŲ KAMPANIJA TURĖTŲ SKIRTI DAUGIAUSIAI DĖMESIO...? (RODYTI KORTELE Q47 - SKAITYTI – GALIMI KELI ATSAKYMAI)

	Paminėta	Nepaminėta	N/N	Atsisakė
1 – problemoms, aktualioms Lietuvai	1	2	9	X
2 – žemės ūkiui	1	2	9	X
3 – aplinkos apsaugai	1	2	9	X
4 – nusikalstamumui	1	2	9	X
5 – užimtumui	1	2	9	X
6 – imigracijai	1	2	9	X
7 – švietimui	1	2	9	X
8 – bendrai gynybos politikai	1	2	9	X
9 – užsienio politikai	1	2	9	X
10 – Europos Sąjungos plėtrai	1	2	9	X
11 – Europos Sąjungos institucijų reformavimui	1	2	9	X
12 – Europos Parlamento veiklai	1	2	9	X
13 – Europos Sąjungos piliečių teisėms	1	2	9	X

Q48. AR JŪS BŪTUMĖTE LABIAU LINKĘS BALSUOTI EUROPOS PARLAMENTO RINKIMUOSE, JEIGU...?

	SKAITYTI	Taip	Ne	N/N	Atsisakė
1	Rinkimų dieną viešasis transportas būtų nemokamas	1	2	9	X
2	Balsavimo punktai būtų įrengti didelėse universalinėse parduotuvėse (supermarketuose)	1	2	9	X
3	Būtų galimybė balsuoti Internetu	1	2	9	X
4	Būtų galimybė balsuoti darbo vietoje	1	2	9	X
5	Savivaldybių, šalies parlamento rinkimai būtų rengiami tą pačią dieną kaip ir Europos Parlamento rinkimai	1	2	9	X
6	Europos Parlamento rinkimai vyktų tą pačią dieną visoje Europos Sąjungoje	1	2	9	X
8	Kitų šalių narių piliečiai būtų įtraukti į balsavimo biuletenį	1	2	9	X

DEMOGRAFIJA

D1. JŪSŲ TAUTYBĖ? (NEPASAKINĖTI – NESKAITYTI - TIK VIENAS ATSAKYMAS)

1. Bulgaras	8. Maltietis
2. Graikas	9. Lenkas
3. Čekas	10. Rumunas
4. Estas	11. Slovakas
5. Vengras	12. Slovėnas
6. Latvis	13. Turkas
7. Lietuvis	14. Rusas
	15. Kita
	99. N/N (NESKAITYTI)
	00. Atsisakė (NESKAITYTI)

D20. POLITIKOJE KALBAMA APIE "KAIRIUOSIUS" IR "DEŠINIUSIUS". KAIP JŪS ĮVERTINTUME SAVO PAŽIŪRAS ŠIOJE SKALĖJE?

(RODYTI KORTELĘ D20. NEPASAKINĖTI – JEIGU RESPONDENTAS ABEJOJA, KLAUSKITE DAR KARTĄ)

KAIRĖ

DEŠINĖ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

99 – N/N

XX - Atsisakė

D13. UŽ KURIĄ PARTIJĄ JŪS BŪTUMĖTE LABIAUSIAI LINKĘS/USI BALSUOTI EUROPOS PARLAMENTO RINKIMUOSE (JAUNESNIŲ NEI 18 METŲ KLAUSTI IR GALĖTUMĖTE BALSUOTI EUROPOS PARLAMENTO RINKIMUOSE ? (NESKAITYTI – TIK VIENAS ATSAKYMAS)

1. Darbo partiją	8. Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatorius)
2. Liberalų ir centro sąjungą	9. Valstiečių ir Naujosios demokratijos sąjungą
3. Lietuvos krikščionis demokratų	13. Kitą partiją
4. Lietuvos lenkų rinkimų akciją	14. Balsuotų, bet sugadintų biuletenį
5. Lietuvos socialdemokratų partiją	15. Nebalsuotų
6. Liberalų demokratų partiją	99. Nežino/neturi nuomonės (NESKAITYTI)
7. Naująją Sąjungą (socialliberalus)	XX. ATSIŠAKĖ

D7. JŪSŲ DABARTINĖ ŠEIMYNINĖ PADĖTIS ...?

1. Vedęs/ištekėjusi
2. Vedęs/ištekėjusi antrą kartą
3. Nevedęs/netekėjusi, gyvenate kartu su partneriu
4. Nevedęs/netekėjusi, niekada negyvenote su partneriu
5. Nevedęs/netekėjusi, anksčiau gyvenote su partneriu, o dabar gyvenate vienas/a
6. Išsiskyręs/išsiskyrusi
7. Gyvenate atskirai
8. Našlys/našlė
9. Kita (NESKAITYTI)
- X. Atsisakė (NESKAITYTI)

D3a. KIEK JUMS BUVO METŲ, KAI JŪS BAIGĖTE DIENINĮ MOKSLĄ ? (JEIGU TEBESIMOKO, KODUOTI 00, JEIGU NETURI JOKIO IŠSIMOKSLINIMO ARBA NERAŠTINGAS KODUOTI 01)

PARAŠYTI: _____ (metus)

D14. RESPONDENTO LYTIS (*PAŽYMĖTI NEKLAUSIANT*)

1. Vyras

2. Moteris

D11. KIEK JUMS METŲ? PARAŠYTI: _____ (metų)

D7a. KUO JŪS UŽSIIMATE DABARTINIŲ METŲ ?

D7b. (JEIGU DABARTINIŲ METU NEDIRBA JOKIO APMOKAMO DARBO, Q7A ATSAKYMAI 1-4) AR ANKSČIAU JŪS DIRBOTE APMOKAMĄ DARBĄ? KOKS BUVO JŪSŲ PASKUTINIS UŽSIĖMIMAS?

UŽSIĖMIMAS	D7a) dabarti nis	D7b) pasku tinis
NEDIRBANTYS		
Prižiūri namus, apsiperka (namų šeimininkė) arba be jokio užsiėmimo, nedirba	1	
Studentas, moksleivis	2	
Bedarbis ar laikinai nedirbantis	3	
Pensininkas ar nedarbingas dėl ligos, invalidumo	4	
DARBDAVYS, UŽSIIMA INDIVIDUALIA VEIKLA		
Ūkininkas	5	5
Žvejys	6	6
Individualiai dirbantis specialistas (teisininkas, privačios praktikos gydytojas, buhalteris, architektas ir pan.)	7	7
Parduotuvės savininkas, amatininkas, kita individuali veikla	8	8
Verslininkas, kompanijos savininkas (vienas ar su partneriais)	9	9
SAMDOMAS DARBUOTOJAS		
Samdomas specialistas (gydytojas, teisininkas, buhalteris, architektas)	10	10
Vyriausias vadybininkas, direktorius (vadovaujantys direktoriai, generaliniai direktoriai, kiti direktoriai)	11	11
Vidurinės grandies vadybininkas, kita vadyba (skyriaus vadovas, jaunesnysis vadybininkas, mokytojas, techninis darbuotojas)	12	12
Samdomas darbuotojas, daugiausiai dirbantis biure	13	13
Samdomas darbuotojas, daugiausiai keliaujantis (vairuotojas, prekybos agentas)	14	14
Samdomas darbuotojas, dirbantis ne biure, o paslaugų sferoje (ligoninė, viešasis maitinimas, policininkas, gaisrininkas)	15	15
Brigadininkas, meistras	16	16
Kvalifikuotas darbininkas	17	17
Nekvalifikuotas darbininkas	18	18
NIEKADA NEDIRBO JOKIO APMOKAMO DARBO		19

D19. AR JŪS ŠEIMOJE ESATE TAS ŽMOGUS, KURIO INDĖLIS Į ŠEIMOS BIUDŽETĄ YRA DIDŽIAUSIAS?
(SKAITYTI)

1 - Taip

2 - Ne

3 – Abu vienodai

9 – N/N

X - Atsisakė

KL.D21a- D21b KLAUSTI, JEIGU KL. D19 ATSAKYTA 2
D21a. KOKS YRA DABARTINIS TO ŽMOGAUS UŽSIĖMIMAS ?
D21b. (JEIGU DABARTINIŲ METU NEDIRBA JOKIO APMOKAMO DARBO, Q7A ATSAKYMAI 1-4) AR ANKŠCIAU JIS/JIDIRBO APMOKAMĄ DARBĄ? KOKS BUVO JO/JOS PASKUTINIS UŽSIĖMIMAS?

UŽSIĖMIMAS	D21a) dabarti nis	D21b) pasku tinis
NEDIRBANTYS		
Prižiūri namus, apsiperka (namų šeimininkė) arba be jokio užsiėmimo, nedirba	1	
Studentas, moksleivis	2	
Bedarbis ar laikinai nedirbantis	3	
Pensininkas ar nedarbingas dėl ligos, invalidumo	4	
DARBDAVYS, UŽSIIMA INDIVIDUALIA VEIKLA		
Ūkininkas	5	5
Žvejys	6	6
Individualiai dirbantis specialistas (teisininkas, privačios praktikos gydytojas, buhalteris, architektas ir pan.)	7	7
Parduotuvės savininkas, amatininkas, kita individuali veikla	8	8
Verslininkas, kompanijos savininkas (vienas ar su partneriais)	9	9
SAMDOMAS DARBUOTOJAS		
Samdomas specialistas (gydytojas, teisininkas, buhalteris, architektas)	10	10
Vyriausias vadybininkas, direktorius (vadovaujantys direktoriai, generaliniai direktoriai, kiti direktoriai)	11	11
Vidurinės grandies vadybininkas, kita vadyba (skyriaus vadovas, jaunesnysis vadybininkas, mokytojas, techninis darbuotojas)	12	12
Samdomas darbuotojas, daugiausiai dirbantis biure	13	13
Samdomas darbuotojas, daugiausiai keliaujantis (vairuotojas, prekybos agentas)	14	14
Samdomas darbuotojas, dirbantis ne biure, o paslaugų sferoje (ligoninė, viešasis maitinimas, policininkas, gaisrininkas)	15	15
Brigadininkas, meistras	16	16
Kvalifikuotas darbininkas	17	17
Nekvalifikuotas darbininkas	18	18
NIEKADA NEDIRBO JOKIO APMOKAMO DARBO		19

D10. JŪS GYVENATE:

1. Kaimo vietovėje, vienkiemyje
2. Mažame miestelyje ar vidutinio dydžio mieste
3. Dideliame mieste
9. N/N (*NESKAITYTI*)
- X. Atsisakė (*NESKAITYTI*)

D29. KAD GALĖTUME PALYGINTI ĮVAIRIŲ GYVENTOJŲ GRUPIŲ NUOMONĘ, MUMS REIKALINGA INFORMACIJA APIE JŪSŲ ŠEIMOS PAJAMAS. RODYTI KORTELE D29. ŠIOJE KORTELEJE NURODYTOS PAJAMŲ GRUPĖS. SUDĖKITE VISŲ ŠEIMOS NARIŲ MĖNESIO PAJAMAS: ATLYGINIMUS, PENSIJAS, PAŠALPAS, STIPENDIJAS IR KT. JŪSŲ ATSAKYMAS, KAIP IR KITI ATSAKYMAI Į ŠIOS ANKETOS KLAUSIMUS, NEBUS SIEJAMI SU JUMIS AR JŪSŲ ŠEIMA, O BUS NAGRINĖJAMI TIK APIBENDRINUS SU KITŲ ŽMONIŲ ATSAKYMAIS. PASAKYKITE, Į KURIĄ GRUPĘ PATENKA JŪSŲ ŠEIMA.

1. (B) iki 350 lt	4. (F) 601-700 lt	7. (L) 901-1000 lt	10. (M) 1301-1500 lt
2. (T) 351-500 lt	5. (E) 701-800 lt	8. (N) 1001-1100 lt	11. (S) 1500-2000 lt
3. (P) 501-600 lt	6. (H) 801-900 lt	9. (R) 1101 –1300 lt	12. (K) 2001 ir daugiau lt

99 - N /N (*NESKAITYTI*)
XX - Atsisakė (*NESKAITYTI*)

D3b. KOKS JŪSŲ IŠSIMOKSLINIMAS:

1. Nebaigtas vidurinis	3. Specialus vidurinis
2. Vidurinis	4. Aukštasis

D5a. KIEK ŽMONIŲ JŪSŲ ŠEIMOJE GYVENA KARTU SU JUMIS, ĮSKAITANT JUS, VISUS SUAUGUSIUS IR VAIKUS?

PARAŠYTI: _____ (žmonių skaičių)

D8. AR JUMS ATLYGINIMĄ MOKA / MOKĖJO – TIESIOGIAI AR NETIESIOGIAI- VALSTYBĖ, VIETOS VALDŽIA AR KITA BIUDŽETINĖ ĮSTAIGA ?

1 – Taip	9 – N/N/ (NESKAITYTI)
2 - Ne	X - Atsisakė (NESKAITYTI)

D11a. AR JŪS IŠPAŽĮSTATE KOKĮ NORS TIKĖJIMĄ ? (JEI TAIP) KOKĮ ? (RODYTI KORTELE D11A. TIK VIENAS ATSAKYMAS)

1 – Romos katalikų	7 - Budizmą
2 – Rytų apeigų katalikų (graikų katalikų)	8 - Induizmą
3 - Protestantų	9 - Kita
4 - Stačiatikių	10 – Nei vienos, nelaikau savęs kurio nors tikėjimo atstovu
5 - Judėjų	99 - N /N (NESKAITYTI)
6 - Islama	XX - Atsisakė (NESKAITYTI)

D11b. IŠSKYRUS VESTUVES IR LAIDOTUVES, AR JŪS DAŽNAI DALYVAUJATE RELIGINĖSE APEIGOSE - KELIS KARTUS PER SAVAITĘ, KARTĄ PER SAVAITĘ, KELIS KARTUS PER METUS, KARTĄ PER METUS AR REČIAU AR NEDALYVAUJATE NIEKADA ? (TIK VIENAS ATSAKYMAS)

1 – Kelis kartus per savaitę	
2 – Kartą per savaitę	
3 – Kelis kartus per metus	
4 – Kartą per metus ar rečiau	9 – N/N (NESKAITYTI)
5 - Niekada	X - Atsisakė (NESKAITYTI)

A1. GYVENVIETĖS DYDIS

1. Iki 2 tūkst. gyventojų
2. 2 001-10 000
3. 10 001- 50 000
4. 50 001-100 000
5. 100 001-500 000
6. Kaunas
7. Vilnius

A2. APSKRITIS

1. Alytaus
2. Kauno
3. Klaipėdos
4. Marijampolės
5. Panevėžio
6. Šiaulių
7. Tauragės
8. Telšių
9. Utenos
10. Vilniaus

A4. VIETA, KUR VYKO INTERVIU (miesto/kaimo pavadinimas) _____

A5. APKLAUSOS DATA (MĖNUO, DATA) _____

A6. INTERVIUERIS (vardas, pavardė, parašas) _____

A7. SUPERVISOR: _____

APKLAUSOS PABAIGA: ! ___! ___! val. ! ___! ___! min.

APKLAUSOS TRUKMĖ: ! ___! ___! ___! min.